

Správa o činnosti a hospodárení za rok 2017

Organizácia: Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu
v Levoči

Rezort: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

Typ hospodárenia: príspevková organizácia

Miesto konania verejného odpočtu: zasadacia miestnosť SKN, Štúrova 36, Levoča

Čas konania verejného odpočtu: 11. 4. 2018, 10.00 hod.

Správa je na internetovej stránke MK SR:

<http://www.culture.gov.sk/organizacie-ministerstva/verejne-odpocety/verejne-odpocety-2017-329.html>

Obsah

	strana
1 Identifikácia organizácie	3
2 Zhodnotenie činnosti organizácie	4
3 Ciele organizácie a prehľad ich plnenia	22
4 Rozpočet organizácie	31
4.1 Plnenie ukazovateľov rozpočtu	31
4.2 Rozbor nákladov a výnosov	33
4.3 Hodnotenie hospodárskeho výsledku	37
4.4 Prioritné projekty a ich plnenie	38
4.5 Rozbor výdavkov podľa prvkov ekonomickej klasifikácie a zdrojov	38
4.6 Vyhodnotenie použitia mimorozpočtových prostriedkov	40
5 Prostriedky Európskej únie a na spolufinancovanie	41
6 Podnikateľská činnosť	41
7 Zhodnotenie majetkovej pozície organizácie	41
8 Zhodnotenie zamestnanosti	44
9 Hlavné skupiny používateľov výstupov organizácie	49
10 Zhodnotenie výsledkov kontrol vykonaných kontrolnými orgánmi	50
11 Záver	51
Prílohy	

1 Identifikácia organizácie

Názov: Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči

Sídlo: Štúrova 36, 054 65 Levoča

Rezort: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

Forma hospodárenia: príspevková organizácia

Dátum zriadenia: 1. 1. 1999

Riaditeľ: Ing. František Hasaj

Členovia vedenia: Ing. Marián Ferko, zástupca riaditeľa - vedúci ekonomicko-hospodárskeho oddelenia

PhDr. Mária Bendíková, vedúca sekretariátu

Mgr. Alena Repaská, vedúca oddelenia knižnično-informačných služieb

Mgr. Gabriela Rerková, šéfredaktorka

Ing. Milan Heimschild, vedúci oddelenia zvukových štúdií

Ing. Ján Meluch, vedúci oddelenia tlače a expedície

IP tel.: +421 53 2451201, 202, 001

e-mail: skn@skn.sk

adresa internetovej stránky organizácie: www.skn.sk

Hlavné činnosti:

Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči (ďalej len „SKN“) ako celoštátna špeciálna knižnica poskytuje knižnično-informačné služby nevidiacim, slabozrakým a inak zdravotne postihnutým v rozsahu odôvodnenom ich zdravotným postihnutím s cieľom zabezpečiť ich kultúrne, informačné, vedecko-výskumné a vzdelávacie potreby.

SKN v rámci predmetu činnosti najmä

- a) dopĺňa, odborne eviduje, spracováva, uchováva, ochraňuje a sprístupňuje špecializovaný knižničný fond,
- b) dopĺňa, odborne eviduje, spracováva, uchováva, ochraňuje a sprístupňuje dokumenty o slepeckom hnutí v Slovenskej republike,
- c) poskytuje knižnično-informačné služby nevidiacim, slabozrakým a inak zdravotne postihnutým v rozsahu odôvodnenom ich zdravotným postihnutím,
- d) vyrába, vydáva, sprístupňuje a distribuuje periodické a neperiodické publikácie v špeciálnych formách
  - v Braillovom písme,
  - vo zväčšenom type písma,
  - vo zvukovom zázname,
  - v reliéfnej grafike,
  - v elektronickej forme,
- e) v oblasti svojej špecializácie poskytuje metodickú pomoc a poradenské služby iným knižniciam,
- f) pôsobí ako metodické, poradenské, koordinačné a vzdelávacie centrum pre nevidiacich, slabozrakých a inak zdravotne postihnutých v Slovenskej republike,
- g) je konzervačnou knižnicou Slovenskej republiky,
- h) za odplatu poskytuje a distribuuje výrobky a pomôcky pre nevidiacich a slabozrakých, ktoré súvisia s produkciou knižnice,

- i) organizuje kultúrne a odborné podujatia, výchovno-vzdelávacie podujatia, výstavy, zabezpečuje informačné vzdelávanie používateľov,
- j) v oblasti svojej pôsobnosti nadväzuje priame vzťahy s inými právnickými osobami a fyzickými osobami doma i v zahraničí a so súhlasom zriaďovateľa vstupuje do medzinárodných združení s inými pamäťovými a fondovými inštitúciami,
- k) prevádzkuje ubytovacie zariadenia vo svojej správe, ktoré sa využívajú na dočasný pobyt pre potreby knižnice, iných kultúrnych organizácií a zriaďovateľa v súlade s platnými právnymi predpismi,
- l) plní ďalšie úlohy súvisiace s činnosťou knižnice.

2 Zhodnotenie činnosti organizácie

Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči má výhradné postavenie v oblasti zabezpečovania prístupnosti k informáciám pre osoby so zrakovým postihnutím a pre osoby s inými poruchami čítania v Slovenskej republike. Knižničný fond SKN v prístupných formátoch predstavuje jedinečný zdroj pre šírenie literatúry, poézie, filmov a ďalších relevantných informácií v celej svojej rozmanitosti pre túto skupinu obyvateľstva.

ODBORNÁ KNIŽNIČNÁ ČINNOSŤ

KNIŽNIČNÝ FOND

K 30. 12. 2017 SKN evidovala vo svojom knižničnom fonde 52 139 knižničných jednotiek (ďalej len „kn. j.“), z toho 32 843 kn. j. zvukových dokumentov a 19 296 kn. j. dokumentov v Braillovom písme. Do knižničného fondu bolo v priebehu roka doplnených 4 951 kn. j., z dôvodu poškodenia, zastaranosti a duplicity bolo vyradených 2 562 kn. j.

Knižničné jednotky spolu		52 139
z toho	zvukové dokumenty	32 843
	braillovske dokumenty	19 296
Prírastok v kn. j.		4 951
z toho	zvukové dokumenty	4 074
	braillovske dokumenty	877
Úbytky v kn. j.		2 562
z toho	zvukové dokumenty	2 394
	braillovske dokumenty	168

Používatelia mali k dispozícii 6 662 titulov zvukových dokumentov a 3 209 titulov v Braillovom písme. Prostredníctvom digitálnej knižnice si mohli vybrať zo 6 199 on-line zvukových kníh a časopisov. Súčasťou digitálnej knižnice sú aj články s plnotextovým vyhľadávaním. K 31. 12. 2017 to bolo 12 023 článkov z 12-tich titulov časopisov vydávaných SKN.

DOPLŇOVANIE KNIŽNIČNÉHO FONDU

Doplňovanie knižničného fondu (ďalej len „KF“) prebiehalo **formou vlastnej výroby dokumentov vo zvukovom zázname a v Braillovom písme, kúpou, povinným výtlačkom a darom**. SKN vyhotovuje spravidla 18 kópií z 1 titulu zvukovej knihy na CD vo formáte MP3 a 1 kópiu on-line vo formáte MP3 so zvukovou pečiatkou. Braillovske dokumenty sú vyhotovované v 2 exemplároch.

Akvizičná a edičná činnosť knižnice sa riadila plánom činnosti akvizičnej komisie, ako aj podnetmi, pripomienkami a požiadavkami používateľov.

K 31. 12. 2017 bol KF doplnený o **4 951 knižničných jednotiek**, čo predstavuje **1 229 titulov**, z toho:

Zvukové dokumenty 4 074 kn. j. (1 024 titulov):

- 3 480 kn. j. (430 titulov) na CD vo formáte MP3,
- 547 kn. j. (547 titulov) v on-line formáte,
- 47 kn. j. (47 titulov) povinné výtlačky.

Braillovské dokumenty 877 kn. j. (205 titulov):

- 770 kn. j. (134 titulov) v Braillovom písme,
- 65 kn. j. (65 titulov) printové dokumenty,
- 21 kn. j. (6 tituly) povinné výtlačky,
- 21 kn. j. (0 titulov) dary.

V porovnaní s rokom 2016 sme v ukazovateli prírastok zaznamenali **nárast o 302 kn. j.**

Porovnávacia tabuľka

Ročný prírastok KF v kn. j.	2013	2014	2015	2016	2017
Zvukové dokumenty	3 842	3 902	3 733	3 751	4 074
Braillovské dokumenty	794	877	988	898	877
Spolu	4 636	4 779	4 721	4 649	4 951

Knižnica je určenou právnickou osobou na získavanie povinného výtlačku (ďalej len „PV“) v zmysle zákona č. 212/1997 Z. z. o povinných výtlačkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel v znení neskorších predpisov. V rámci povinného výtlačku bolo do KF doplnených 68 kn. j. Darom sme získali 21 kn. j.

V roku 2014 sme začali s postupným nahrádzaním najčítanejších zvukových kníh na audiokazetách CD nosičmi vo formáte MP3. V tejto aktivite sme pokračovali aj v hodnotenom období a zmenu nosiča sme zrealizovali u ďalších 180-tich titulov. Od roku 2014 sme nahradili 570 najčítanejších titulov.

Knižničný fond SKN pravidelne dopĺňame aj o printové dokumenty pre deti a mládež, ktoré sú svojou formou spracovania vhodné pre zdravotne postihnutých – zväčšený typ písma, obrázkové publikácie atď.

Žánrové rozdelenie prírastku KF zvukových a braillovských dokumentov

Žáner	Počet kn. j.
Zvukové dokumenty	
Beletria pre dospelých	2 299
Náučná literatúra pre dospelých	531
Beletria pre deti a mládež	636
Náučná literatúra pre deti a mládež	14
Povinné výtlačky	47
Dokumenty v Braillovom písme	
Beletria pre dospelých	584
Náučná literatúra pre dospelých	119
Beletria pre deti a mládež	88
Povinné výtlačky	21
Printové dokumenty	
Beletria pre deti a mládež	65
Elektronické dokumenty	
	547
Spolu	4 951

SPRACOVANIE KNIŽNIČNÉHO FONDU

Spracovanie dokumentov získaných do knižničného fondu prebiehalo priebežne automatizovane v **knižnično-informačnom systéme** (ďalej len „KIS“) **Virtua**. V roku 2017 bolo vytvorených 1 325 bibliografických záznamov, čo je porovnateľné s rokom 2016. SKN eviduje prírastky kníh v elektronickej forme. K 31. 12. 2017 bolo spracovaných v KIS Virtua 4 951 kn. j. Taktiež boli vytvorené prírastkové zoznamy a zoznam úbytkov za rok 2016. Prírastkové zoznamy a zoznamy úbytkov sú vedené v zozname prírastkových zoznamov a zoznamov úbytkov. Zvukové dokumenty boli doplnené o názvové štítky v Braillovom písme. Pokračovalo sa aj v bibliografickom spracovávaní KF v automatizovanom systéme Libris, ktorý sa využíva pri tvorbe edičných plánov, akvizícii, spracovaní knižných noviniek a cirkulačných súborov.

OCHRANA KNIŽNIČNÉHO FONDU

Ochranu knižničného fondu knižnica zabezpečovala správnou a presnou evidenciou výpožičiek, sledovaním dodržiavania stanovenej výpožičnej lehoty a pravidelným zasielaním upomienok po jej uplynutí. Používateľom bolo odoslaných 321 upomienok, čo je porovnateľné s rokom 2016.

Pracovníci oddelenia sústreďovali poškodené dokumenty, mesačne spracúvali a zadávali požiadavky na ich opravu. Na pracovisku výpožičiek braillovských dokumentov bol priebežne uvoľňovaný priestor pre pribúdajúci fond braillovských kníh ich presunom do skladu. Na zasielanie braillovských dokumentov používame expedičné tašky vyrobené z PVC materiálu. Zvukové dokumenty posielame v špeciálnych prenosných kontajneroch (audiokazety) a v polyetylénových vreckách (CD nosiče).

Pokračovali sme vo výmene starých CD obalov zvukových kníh za nové DVD obaly, vrátane nových popisov, čiarových kódov a označenia v Braillovom písme. Taktiež bola zrealizovaná archivácia zvukových a braillovských časopisov vydaných v SKN. Časopisy sú uložené v archíve periodík v budove na Námestí Majstra Pavla.

VYRAĐOVANIE KNIŽNIČNÉHO FONDU

V hodnotenom období sme sa zamerali na vyradenie zvukových dokumentov na audiokazetách. Z dôvodu poškodenia, zastaranosti a duplicity bolo vyradených 2 562 kn. j., z toho 2 394 kn. j. zvukových dokumentov a 168 kn. j. braillovských dokumentov v celkovej hodnote 32 924,47 EUR. Dokumenty boli vyradené v KIS Virtua a následne zlikvidované.

EDIČNÁ ČINNOSŤ

Edičná činnosť patrí v knižnici medzi významné aktivity. Zodpovedá za ňu **akvizičná komisia**, ktorej prioritou je zvyšovanie kvality a úrovne poskytovania knižnično-informačných služieb s prihliadnutím na štruktúru, požiadavky a potreby používateľov. Do výberu kníh sa aktívne zapájajú aj používatelia knižnice, ktorí predkladajú svoje návrhy, požiadavky a pripomienky pracovníkom výpožičných služieb. Používatelia majú na webovej stránke SKN k dispozícii priečinok – Návrhy čitateľov do edičného plánu, kde môžu posilať svoje tipy a námety.

Členovia akvizičnej komisie sa v hodnotenom období stretli na štyroch zasadnutiach a zadali do výroby 373 titulov, z toho 251 titulov na spracovanie do zvukového záznamu a 122 titulov na spracovanie v Braillovom písme. V porovnaní s minulým rokom bolo do výroby zadaných o 64 titulov viac. Na jednotlivých zasadnutiach sa hodnotilo aj plnenie edičných plánov, ktoré pozostáva zo sledovania postupu spracovania jednotlivých zadaných titulov od procesu výroby, cez bibliografické spracovanie, až po ich vydanie a zaradenie do knižničného fondu.

V roku 2017 bolo zakúpených 379 titulov čiernotlačových kníh v celkovej hodnote 3 798,66 EUR. Z dôvodu efektívneho využívania finančných prostriedkov sa pri akvizícii využíva nákup literatúry prostredníctvom internetu. Čiernotlačové knihy slúžia ako podklady k ďalšiemu spracovaniu kníh, ktoré sú následne vydané v Braillovom písme alebo vo zvukovom zázname.

Národná agentúra ISBN so sídlom v Slovenskej národnej knižnici v Martine prideľuje SKN bloky čísel a knižnica ich postupne priradzuje vydávaným dokumentom. Zoznamy pridelených ISBN spracovávame mesačne a zasielame ich Národnej agentúre ISBN.

Oddelenie knižnično-informačných služieb spracovalo a zaslalo 860 titulov povinných výtlačkov zvukových dokumentov Slovenskej národnej knižnici v Martine a Univerzitnej knižnici v Bratislave, čo je o 202 titulov viac ako v roku 2016. Slovenskej národnej knižnici v Martine boli odoslané aj povinné výtlačky braillovských dokumentov v počte 136 titulov (389 zväzkov), čo je porovnateľné s minulým rokom.

BIBLIOGRAFICKÁ, DOKUMENTAČNÁ A INFORMAČNÁ ČINNOSŤ

Bibliograficko-informačnú službu pre dospelých a detských používateľov sme orientovali predovšetkým na individuálne konzultácie a poskytovanie bibliografických a faktografických informácií. **Individuálny prístup ku každému používateľovi** umožňoval upriamovať jeho pozornosť na novinky vo fonde so zreteľom na jeho žánrový záujem. Používateľom sme poskytovali **bibliografické informácie o knihách a periodikách** z našich informačných zdrojov, a to **ústne, telefonicky, elektronickou poštou a prostredníctvom internetovej služby Spýtajte sa knižnice**. Zvýšená pozornosť bola venovaná detským používateľom, pre ktorých boli pravidelne pripravované hovorené bibliografie venované novým titulom v knižničnom fonde.

Knižnica vytvárala bibliograficko-informačný aparát. O nových knihách v knižničnom fonde dostávali používatelia informácie prostredníctvom knižných noviniek uverejňovaných v periodikách vydávaných SKN a na webovej stránke knižnice. **Knižné novinky** sú tlačené aj v Braillovom písme a sú k dispozícii používateľom v priestoroch výpožičných služieb. Používatelia využívajú on-line aj tlačené katalógy kníh.

V roku 2017 bolo spracovaných päť bibliografických letákov – Zuzana Kuglerová, Marta Hlušíková, Andrea Rimová, Ľuboš Jurík – Ľubo Olach, Dobrodružná literatúra pre deti a mládež. Bibliografické letáky boli vyhotovené v Braillovom písme a vo zväčšenej čiernotlači. Ďalej bolo pripravených 115 zoznamov nových kníh s bibliografickými popismi k putovným súborom cirkulujúcim vo verejných knižniciach.

METODICKÁ ČINNOSŤ

SKN sa v oblasti metodickej činnosti orientovala najmä na zabezpečenie metodických funkcií vo vnútri knižnice, na vzájomnú spoluprácu s odbornými oddeleniami a na riešenie koncepčných a operatívnych otázok.

Metodická a poradenská činnosť bola vykonávaná taktiež **pre 29 verejných knižníc SR**, v ktorých sú zriadené **pracoviská poskytujúce služby pre zdravotne postihnutých používateľov**. Od roku 2015 cirkulujú v týchto knižniciach len zvukové dokumenty na CD nosičoch. K 31. 12. 2017 bolo vykonaných 109 metodických návštev zameraných na využívanie poskytnutého knižničného fondu a prácu so zdravotne postihnutými používateľmi. Prostredníctvom cirkulačných súborov bolo knižniciam dodaných 5 966 kn. j. zvukových dokumentov. V porovnaní s rokom 2016 je to o 1 542 kn. j. viac. Výmena cirkulačných súborov sa uskutočňuje v pravidelných štvrtročných intervaloch. V hodnotenom období cirkulovalo medzi jednotlivými knižnicami 9 727 kn. j. zvukových dokumentov. V tomto ukazovateli sme zaznamenali nárast oproti minulému roku o 1 211 kn. j. Na základe požiadaviek knižníc sme operatívne pripravovali mimoriadne cirkulačné súbory obsahujúce najmä detskú a mládežnícku literatúru, komentované filmy a zvukové dokumenty na audiokazetách. Pracoviská pre ZP používateľov evidovali 816 používateľov a vypožičali 28 126 kn. j., čo je o 1 403 kn. j. viac ako v roku 2016.

V hodnotenom období boli vypracované nasledujúce ročné výkazy: Ročný výkaz o knižnici a Ročný výkaz o neperiodických publikáciách.

KNIŽNIČNÉ SLUŽBY

Pracoviská výpožičiek zvukových a braillovských dokumentov, zásielková služba a komunitné centrum – čítareň sídli v budove na Námestí Majstra Pavla 32. Používateľom je v týchto historických

priestoroch k dispozícii aj vzácny fond ručne prepisovaných braillovských kníh, ktorý obsahuje viac ako 1 000 zväzkov. Výpožičné služby detskej a mládežníckej literatúry poskytujeme v hlavnej budove na Štúrovej ulici 36. Na tomto pracovisku majú mladí čitatelia k dispozícii počítač s hlasovým výstupom a čítaciu lupu taktiež s hlasovým výstupom. Tento priestor slúži aj na organizovanie kultúrno-výchovných podujatí pre mladšiu vekovú kategóriu.

SKN poskytovala **absenčné a prezenčné výpožičky, ústne faktografické a bibliografické informácie**. Pokračovala v **zásielkovej službe zvukových a braillovských dokumentov** používateľom na Slovensku i v zahraničí a v **cirkulačnej výpožičnej službe prostredníctvom pracovísk pre zdravotne postihnutých vo verejných knižniciach**. Pre levočských starších a imobilných používateľov zabezpečovala pravidelnú týždennú **donášku kníh do domu**. Záujemcom o **digitálnu knižnicu** boli po splnení podmienok registrácie sprístupňované on-line zvukové knihy a časopisy z webovej stránky.

POUŽÍVATELIA

K 31. 12. 2017 knižnica registrovala 1 109 aktívnych používateľov, z toho 103 používateľov do 15 rokov. V porovnaní s rokom 2016 je to o 123 používateľov viac. V priebehu roka sme zaregistrovali 82 nových používateľov. V digitálnej knižnici je zaregistrovaných 490 používateľov, z ktorých aktívne využívalo jej služby 307 používateľov.

Porovnávací tabuľka

Aktívni používatelia	2013	2014	2015	2016	2017
Počet aktívnych používateľov	1 002	982	988	986	1 109
z toho používatelia do 15 rokov	83	89	96	102	103

VÝPOŽIČKY

Knižnica poskytuje základné aj špeciálne knižnično-informačné služby z vlastných knižničných fondov všetkým vekovým skupinám podľa ich potrieb. Služby sa zakladajú na princípe rovnosti prístupu pre všetkých, bez ohľadu na vek, rasu, pohlavie, náboženstvo, národnosť, jazyk alebo spoločenské postavenie. Krásna literatúra je uložená abecedne podľa autora, náučná literatúra je uložená podľa zásad medzinárodného desatinného triedenia.

K 31. 12. 2017 knižnica zrealizovala 69 152 výpožičiek, z toho 20 336 výpožičiek zvukových dokumentov, 32 257 elektronických dokumentov z digitálnej knižnice SKN, 10 557 výpožičiek braillovských dokumentov, 5 966 výpožičiek zvukových dokumentov pracoviskám pre ZP vo verejných knižniciach a 36 periodík.

V porovnaní s rokom 2016 sme zrealizovali o 7 517 výpožičiek viac. Najväčší nárast sme zaznamenali v ukazovateli elektronických dokumentov, čo napovedá, že zdravotne postihnutí používatelia čoraz častejšie využívajú moderné knižnično-informačné služby, ktoré sa snaží knižnica každoročne vylepšovať a rozširovať.

Čo sa týka výpožičných transakcií, knižnica vykonala 30 026 absenčných výpožičiek, výpožičnú lehotu predĺžila 7 081 dokumentom, vrátených bolo 28 871 dokumentov.

V priemere si jeden používateľ vypožičal 62 dokumentov.

Porovnávací tabuľka

Výpožičky	2013	2014	2015	2016	2017
Zvukové dokumenty	19 324	19 350	19 375	19 476	20 336
Zvukové dokumenty – cirkulačné súbory do knižníc	7 088	5 331	6 566	4 424	5 966
Elektronické dokumenty	9 087	9 471	11 061	26 549	32 257
Braillovské dokumenty	12 566	12 086	12 133	11 171	10 557
Periodiká	16	28	12	15	36
Spolu	48 081	46 266	49 147	61 635	69 152

Zásielkovou službou, prostredníctvom ktorej sa zvukové a braillovské dokumenty dostanú k používateľom na celom Slovensku a do zahraničia sme zaslali 7 219 zásielok (z toho 5 739 zásielok zvukových dokumentov a 1 480 zásielok braillovských dokumentov). Zvukové dokumenty sú zasielané v polyetylénových vreckách, pričom každé takéto vrečko obsahuje spravidla 3 zvukové knihy. V roku 2017 bolo poštou odoslaných viac ako 17 000 zvukových kníh. Braillovské dokumenty sú zasielané v špeciálnych brašniach. V roku 2017 sme používateľom odoslali takmer 5 000 zväzkov braillovských kníh.

Donáškovou službou, ktorá sa realizuje raz týždenne, bolo levočským používateľom dodaných 950 braillovských dokumentov (3 422 zväzkov) a 399 zvukových dokumentov. V uvedených ukazovateľoch sme zaznamenali mierny nárast v porovnaní s minulým rokom.

Výpožičný čas

Výpožičné služby	deň	hodiny
Zásielkové	pondelok – piatok	07.00 – 15.00 hod.
Absenčné, prezenčné, čítareň pre dospelých používateľov	pondelok, štvrtok	08.00 – 16.00 hod.
	utorok, streda	08.00 – 15.00 hod.
	piatok	08.00 – 14.00 hod.
Absenčné, prezenčné pre deti a mládež	pondelok	09.00 – 15.00 hod.
	utorok, streda, štvrtok	09.00 – 16.00 hod.
	piatok	09.00 – 13.00 hod.

NÁVŠTEVNOSŤ

Ukazovateľ návštevnosti pozostáva z fyzickej a virtuálnej návštevnosti knižnice (návštevníci prostredníctvom KIS Virtua, návštevníci webovej stránky), taktiež zahŕňa počet účastníkov kultúrno-výchovných podujatí a návštevnosť čítárne.

SKN v roku 2017 evidovala spolu 28 941 návštevníkov, z toho 3 496 návštevníkov osobne navštívilo jej pracoviská, 10 340 využilo služby prostredníctvom KIS Virtua, webovú stránku si prezrelo 13 698 návštevníkov, 83 využilo služby čítárne a 1 324 účastníkov sa zúčastnilo kultúrno-výchovných podujatí. V ukazovateli návštevnosti sme zaznamenali nárast o 923 návštevníkov.

DIGITÁLNA KNIŽNICA

Každým rokom sa kladie väčší dôraz na využívanie vzdialeného prístupu k informačným zdrojom a databázam SKN. Medzi naše najvyužívanejšie služby patrí **sprístupňovanie zvukových kníh a časopisov v digitálnej forme prostredníctvom webového sídla knižnice**. Digitálna knižnica je navrhnutá tak, aby spĺňala všetky štandardy na sprístupnenie aplikácií pre zrakovo postihnutých.

V prvom polroku 2017 sme sa sústredili na spropagovanie našej najnovšej služby pod názvom Digitálna fonotéka pre nevidiacich, ktorú sme realizovali v spolupráci so Štátnou vedeckou knižnicou v Košiciach. Digitálnu fonotéku pre nevidiacich sme odprezentovali na knižníckych konferenciách INFOS v Starej Lesnej a INFORUM v Prahe. Naším najväčším úspechom však **bolo ocenenie projektu Digitálna fonotéka na medzinárodnom kongrese ITAPA 2017**, kde sme medzi 25 prihlásenými projektmi získali špeciálne uznanie.

Začiatkom augusta 2017 sme v spolupráci s RTVS sprístupnili našim používateľom filmy s audiokomentárom pre nevidiacich z archívu **RTVS – Dokorán**. Ide o žiadanú službu so strany našich používateľov, ktorí sa pomocou jedného mena a hesla dostanú ku všetkým digitálnym službám SKN (digitálna knižnica, archív RTVS Dokorán, digitálna fonotéka).

Koncom roka 2017 sme v spolupráci s Univerzitnou knižnicou v Bratislave začali prípravné práce na **zálohovaní zvukových kníh SKN** vo formáte WAV v **Centrálnom dátovom archíve (CDA) Univerzitnej knižnice v Bratislave**.

Knižnično-informačné služby digitálnej knižnice zahŕňajú realizáciu úkonov, vďaka ktorým môžu používatelia počúvať zvukové knihy a časopisy z webovej stránky, ankety a hlasovania, na

základe ktorých pribúdajú zvukové knihy do digitálnej knižnice, konzultácie k službám digitálnej knižnice, zasielanie časopisov v e-mailovom a CD balíku a referenčné služby.

Začiatkom roka 2017 bolo na webovom sídle sprístupnených 5 555 digitálnych zvukových kníh a časopisov. K 31. 12. 2017 sme už mohli ponúknuť používateľom 6 199 zvukových kníh a časopisov. Prírastok za kalendárny rok bol 644 kníh a časopisov.

Od augusta 2015, odkedy sú všetky zvukové knihy a časopisy aj vo formáte MP3 so zvukovou pečiatkou, si používatelia stiahli vyše 60 000 elektronických súborov v objeme 14,7 TB.

Pokračovali sme v budovaní archívu časopisov SKN v textovej forme s fulltextovým vyhľadávaním. Na webovej stránke SKN bolo sprístupnených 12 titulov časopisov vydávaných SKN, ktoré obsahovali 12 023 článkov s plnotextovým vyhľadávaním.

V digitálnej knižnici je zaregistrovaných 490 používateľov. Počas roka 2017 využívalo digitálnu knižnicu SKN **307 aktívnych používateľov**.

Porovnanie využitia digitálnej knižnice

Rok	Počet kníh a časopisov k 1. 1.	Počet kníh a časopisov k 31. 12.	Prírastok kníh a časopisov	Knihy DRM/MP3 k 1. 1.	Knihy DRM/MP3 31. 12.	Prírastok kníh DRM/MP3
2010	997	1 604	607	907	1 445	538
2011	1 604	2 236	632	1 445	2 035	590
2012	2 236	2 861	625	2 035	2 601	566
2013	2 861	3 529	668	2 601	3 205	604
2014	3 529	4 111	582	3 205	3 717	512
2015	4 111	4 750	639	3 717	4 282	565
2016	4 750	5 555	805	4 282	5 017	720
2017	5 555	6 199	644	5 017	5 581	564

Prehľad sťahovania dát z digitálnej knižnice

Rok	Počet zaslaných digitálnych objektov	Objem stiahnutých dát (GB)
2007	10 363	733
2008	22 708	2 344
2009	21 087	2 100
2010	24 838	3 200
2011	23 717	3 800
2012	27 535	4 200
2013	30 204	3 900
2014	34 491	5 673
2015	26 319	4 815
2016	29 966	6 700
2017	32 257	6 400
Spolu	283 485	43 865

WEBOVÁ STRÁNKA KNIŽNICE – www.skn.sk

Webová stránka, spĺňajúca štandardy prístupnosti, je dôležitým informačným zdrojom, na ktorej sú pravidelne zverejňované aktuálne informácie o činnosti knižnice, pripravovaných podujatiach či iných aktivitách. Na základe požiadaviek MK SR boli dopĺňané datasety a taktiež bola aktualizovaná podstránka Slovenskej národnej skupiny Medzinárodného združenia hudobných knižníc, archívov a dokumentačných stredísk IAML, ktorá bola do roku 2014 súčasťou webovej stránky Slovenskej národnej knižnice.

Ku koncu roka 2017 sme sprístupnili novú webovú stránku knižnice. Na rozdiel od predchádzajúcej, ktorá fungovala 11 rokov, je nová stránka responzívna, využíva jednotný dizajn a pribudli mnohé funkcie, vďaka ktorým sa zjednodušilo sťahovanie zvukových kníh a časopisov z digitálnej knižnice SKN.

Webová stránka knižnice v roku 2017 zaznamenala 42 941 návštev od 13 698 návštevníkov, ktorí spolu navštívili 336 525 podstránok na webovej stránke SKN.

KULTÚRNO-VÝCHOVNÁ ČINNOSŤ

Knižnica okrem odborných činností a služieb pripravila pre svojich používateľov a verejnosť široké spektrum kultúrno-spoločenských aktivít. V roku 2017 bolo zorganizovaných 46 podujatí, ktorých sa zúčastnilo 1 324 návštevníkov. V knižnici sme privítali 13 exkurzií (takmer 400 návštevníkov), ktorí sa oboznámili s činnosťou a službami knižnice. Do programu exkurzií je zaradená aj návšteva Izby Mateja Hrebendu, stálej expozície venovanej životu a dielu Mateja Hrebendu.

Začiatkom roka sme zorganizovali besedu so spisovateľkou **Zuzanou Kuglerovou** a básnikom, aforistom **Ondrejom Kalamárom**. Zuzana Kuglerová je autorkou historických románov, povestí a legiend, jej miláčikom je však poézia. Obohatením tohto stretnutia bolo aj niekoľko ukážok z básnickej tvorby nášho kolegu, básnika Jána Petrika. Knihy spomínaných autorov sú k dispozícii v našej knižnici v Braillovom písme, resp. vo zvukovom zázname.

Vo februári navštívili knižnicu spisovateľ a publicista **Ľuboš Jurík** a básnik, spisovateľ **Ľubo Olach**. Ľuboš Jurík je autorom poviedok, literatúry faktu a biografických románov. Jeho zaujímavé rozprávanie bolo popretkávané humorom a básňami Ľuba Olacha.

Plná dojmov odchádzala z našej knižnice spisovateľka **Andrea Rimová** po marcovej besede. V Levoči vyjadrila radosť zo skutočnosti, že jej knihy sú dostupné v Braillovom písme. Počas návštevy SKN si pozrela tlač Braillovho písma a nahrávanie zvukových kníh.

Pozvanie na besedu medzi detských čitateľov prijala 27. marca spisovateľka **Marta Hlušíková**. Predstavila deťom svoje rozprávky a básničky a texty, ktoré boli uverejnené v detských časopisoch.

Rozprávková **Noc s Andersenom** – 31. marec 2017. Pozvanie medzi nevidiace deti prijal František Divok zo Štátnej ochrany prírody – Národného parku Slovenský raj. Deti spoznávali hmatom preparované zvieratá, vetvičky, semená stromov, spoznávali hlasy zvierat prostredníctvom pripravených nahrávok.

19. apríla sa uskutočnil workshop – Spoločná tvorba hmatových obrázkov s nevidiacimi vďaka iniciatíve študentky Strednej umeleckej školy v Košiciach Laury Filákovej. V rámci projektu Nos na dobré nápady si totiž ako maturitnú prácu vybrala tému **Tvorba didaktickej pomôcky pre nevidiacich a slabozrakých**.

V apríli sme pozvali na besedu medzi čitateľov nášho bývalého kolegu, jubilanta **Ľudovíta Varhánika**, ktorý v marci oslávil 80. narodeniny. Porozprával nám o svojej životnej a pracovnej ceste, podelil sa s nami o svoje spomienky a skúsenosti.

19. mája predstavil našim čitateľom **RNDr. Milan Hudec**, vedecký pracovník katedry informatiky FPV Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici počítačový systém, ktorý môže vykonávať asistenciu pri bývaní nevidiacim ľuďom. Systém nazval menom RUDO, lebo sa nevidiacim prihovára pomocou ľudského hlasu.

24. mája sme strávili zaujímavú hodinu literatúry v knižnici so žiakmi 6. a 7. ročníka Spojenej školy internátnej v Levoči. Témou bola **dobrodružná literatúra pre deti a mládež**. Vypočuli sme si niekoľko zaujímavých ukážok z kníh J. R. Kiplinga, Jacka Londona, Daniela Defoea, či Thomasa Brezinu.

31. mája sme sa zapojili do 10. ročníka detského čitateľského maratónu **Čítajme si**, organizovaného Linkou detskej istoty so 40-timi zrakovo a inak zdravotne postihnutými deťmi.

14. júna sme sa s našimi čitateľmi zúčastnili osláv **200. výročia narodenia Jozefa Miloslava Hurbana**, organizovaných miestnym odborom Matice slovenskej v Levoči.

Aj v novom školskom roku sme pokračovali v úspešnom projekte **detskej čitateľskej súťaže Sovička** o najaktívnejšieho čitateľa. 2. októbra sme otvorili jej 14. ročník. Ukončenie tohto ročníka je naplánované na 20. október 2018, kedy budú ocenení najlepší čitatelia.

Rodinné zvykoslovie v našej ľudovej kultúre bola téma plánovanej besedy s poprednou slovenskou etnologičkou Katarínou Nádaskou. Beseda sa mala uskutočniť 12. októbra 2017. Žiaľ, pre nemoc hostky bola pripravovaná beseda zrušená.

22. novembra sme v spolupráci s ČVUT v Prahe, Strediskom pre podporu študentov so špecifickými potrebami Elsa a Masarykovou univerzitou v Brne, Teiresiás Strediskom pre pomoc študentom so špecifickými nárokmi zorganizovali **odborný seminár Prezencia haptických máp** spojený s workshopom. Seminár bol určený predovšetkým pre vidiacich účastníkov – špeciálnych pedagógov, sociálnych pracovníkov, inštruktorov priestorovej orientácie, zástupcov verejných organizácií, pracovníkov podporných stredísk vysokých škôl a ďalších. Účastníci sa oboznámili s verejne dostupnou službou hapticke.mapy.cz, s procesom generovania máp od výberu konkrétnych tlačových listov, cez možnosť ich editácie až po tlač na mikrokapsulový papier. Prezreli si grafické prvky mapového kľúča a popisný aparát vrátane legendy. Predstavené boli aj niektoré technologické vylepšenia, s ktorými sa v budúcnosti počíta.

Koncom roka sme sa s našimi čitateľmi stretli na tradičnom **predvianočnom posedení**. O kultúrny program sa postarali deti zo Spojenej školy internátnej pre žiakov so zrakovým postihnutím v Levoči.

KULTÚRNO-VÝCHOVNÁ ČINNOSŤ V ROKU 2017 – PODROBNÝ PREHĽAD

P. č.	Termín	Forma	Názov podujatia	Cieľová skupina	Počet
1.	17. 1.	beseda	Beseda so spisovateľkou Zuzanou Kuglerovou a jej hosťom, spisovateľom Ondrejom Kalamárom	čitateľská verejnosť	33
2.	január	výstava	Výstava k 165. výročiu úmrtia Louisa Brailly , francúzskeho učiteľa nevidiacich a tvorcu slepeckého písma	čitateľská verejnosť	68
3.	14. 2.	literárny klub	Literárny klub SKN – hostka: Mária Jankalová–Vaškovičová, poetka z Gelnice	členovia a priaznivci LK	13
4.	16. 2.	beseda	Beseda s Ľubošom Jurikom a Ľubom Olachom , slovenskými autormi a novinármi	čitateľská verejnosť	43
5.	17. 2.	krst knihy	Krst audioknihy Ing. Petra Hercega DIA ŠLABIKÁR 2 – príručka pre deti s diabetom a pre ich rodičov, spolužiakov a kamarátov	čitateľská verejnosť a pozv. hostia	47
6.	27. 2.	kino pre nevidiacich	Premietanie filmu Muzika s audiokomentárom z produkcie Karola Trnku. Po skončení filmu sme sa online spojili s Mestskou knižnicou v Bratislave na besedu s hercom Ľubošom Kostelným – hlavným predstaviteľom filmu.	čitateľská verejnosť	14
7.	13. 3.	exkurzia	Jednota dôchodcov Slovenska – Levoča	dôchodcovia	24
8.	14. 3.	prezentácia digitálnej fonotéky	Týždeň slovenských knižníc – Digitálna fonotéka pre nevidiacich – Norbert Végh a Vladimír Tomko: prezentácia novej služby SKN, ktorá umožňuje čitateľom počúvať tisíce zdigitalizovaných gramofónových platin	ZP deti a mládež, čitateľská verejnosť	48
9.	14. 3.	exkurzia	Základná škola, Spišská Hrhov	žiaci I. stupňa	25
10.	15. 3.	exkurzia	Materská škola G. Hermana, Levoča	deti	26
11.	16. 3.	beseda	Týždeň slovenských knižníc – beseda s Andreou Rimovou , autorkou románov zo súčasnosti	čitateľská verejnosť	49
12.	21. 3.	exkurzia	Materská škola J. Francisciho, Levoča	deti	41
13.	23. 3.	exkurzia	Katolícka univerzita, Ružomberok	študenti špeciálnej pedagogiky	11

14.	27. 3.	beseda	Beseda s Martou Hlušíkovou , spisovateľkou pre deti a mládež	ZP deti	32
15.	27. 3.	kino pre nevidiacich	Premietanie filmu Kruté radosti s audiokomentárom z produkcie Karola Trnku. Po skončení filmu sme sa online spojili s Mestskou knižnicou v Bratislave na besedu s producentom filmu Mariánom Urbanom.	čitateľská verejnosť	12
16.	29. 3.	celoslovenská konferencia	Hrebenda putujúci k dnešku – celoslovenská konferencia	pozvaní hostia	82
17.	31. 3.	Noc s Andersenom	Noc s Andersenom : spoznávanie prírody hmatom s ochranárom Františkom Divokom z Národného parku Slovenský raj, spoločné čítanie kníh v Braillovom písme a čiernotlači, kvízy, hlavolamy, slovné úlohy, hádanky, spoločenské hry atď.	ZP deti a mládež	31
18.	19. 4.	workshop	Krása umenia rukami nevidiacich – spoločná tvorba hmatových obrázkov s nevidiacimi vďaka iniciatíve študentky Strednej umeleckej školy v Košiciach Laury Filákovej v rámci projektu Nos na dobré nápady	nevidiaci zamestnanci SKN	7
19.	19. 4.	exkurzia	Katolícka univerzita – Inštitút Juraja Páleša, Levoča	študenti špeciálnej pedagogiky	29
20.	20. 4.	beseda	Beseda s Ľudovítom Varhánikom , bývalým redaktorom redakcie SKN pri príležitosti jeho životného jubilea	čitateľská verejnosť, ZP mládež	23
21.	24. 4.	kino pre nevidiacich	Premietanie filmu Krajinka (réžia Martin Šulík, 2000) s audiokomentárom z produkcie Karola Trnku	čitateľská verejnosť	15
22.	25. 4.	literárny klub	Literárny klub SKN – hostka: Alena Oravcová, poetka, Košice	členovia a priaznivci LK	12
23.	10. 5.	exkurzia	Exkurzia v Izbe Mateja Hrebandu – Základná organizácia ÚNSS, Trnava	čitateľská a ostatná verejnosť	21
24.	11. 5.	exkurzia	Základná organizácia ÚNSS, Trnava	členovia ZO	14
25.	17. 5.	exkurzia	Základná organizácia ÚNSS, Prešov	členovia ZO	39
26.	19. 5.	beseda	Počítačový systém RUDO – moderný pomocník pre nevidiacich. Prezentácia RNDr. Milana Hudeca, PhD. , vedeckého pracovníka Katedry informatiky, Prírodovedeckej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici	čitateľská verejnosť	34
27.	19.-21. 5.	literárny klub	Literárny klub SKN – Klubovanie na Čingove III. – hostia: Pavol Garan, básnik z Dobšinej, Daniela Lozanová, prekladateľka zo Spišskej Novej Vsi, Peter Čižmár, divadelník Divadlo Kontra v Spišskej Novej Vsi, Ján Petrík, regionálny historik zo Spišskej Novej Vsi, hudobné duo In Vivo – Peter a Kristína Dubivský, Spišská Nová Ves	členovia a priaznivci LK	28
28.	24. 5.	hodina literatúry v knižnici	Dobrodružná literatúra – hodina literatúry v knižnici pre žiakov Spojenej školy internátnej v Levoči	ZP deti a mládež	17
29.	31. 5.	čitateľský maratón	Najpočetnejší detský čitateľský maratón „Čítajme si...“	ZP deti a mládež	42
30.	31. 5.	čitateľská súťaž	Vyhodnotenie 13. ročníka detskej čitateľskej súťaže Sovička	ZP deti a mládež	31
31.	14. 6.	celoslovenské oslavy	Účasť na celoslovenských oslavách 200. výročia narodenia Jozefa Miloslava Hurbana , organizovaných miestnym odborom Matice slovenskej v Levoči	ZP mládež	15

32.	20. 6.	exkurzia	Denné centrum seniorov, Púchov	členovia DCS	43
33.	22. 6.	prezentácia špeciálneho programu pre nevidiacich	Peter Lecký, Roman Martinovič: prezentácia programu Corvus , vytvoreného nevidiacimi pre nevidiacich. Ide o súbor aplikácií na sprístupnenie mobilných telefónov s operačným systémom Android pre nevidiacich a slabozrakých.	čitateľská verejnosť	10
34.	22. 6.	exkurzia	Základná škola Š. Kluberta v Levoči	žiaci 1. a 2. ročníkov	52
35.	26. 6.	exkurzia	Exkurzia v Izbe Mateja Hrebendu - Základná škola Š. Kluberta v Levoči	žiaci II. stupňa	39
36.	27. 6.	literárny klub	Literárny klub SKN – hosť: Valentín Šefčík, prozaik pre deti a mládež, Bertotovce	členovia a priaznivci LK	13
37.	13. 9.	čitateľská súťaž	Vyhlasenie 14. ročníka detskej čitateľskej súťaže Sovička	ZP deti	23
38.	18. 9.	Ústredná knižničná rada	Zasadnutie Ústrednej knižničnej rady – poradného orgánu ministra kultúry	členovia UKR	12
39.	20. 9.	zápis prvkov do knižnice	Naučme sa čítať – zápis prvkov do knižnice	ZP deti	15
40.	25. 9.	kino pre nevidiacich	Premietanie filmu Všetko čo mám rád (réžia Martin Šulík, 1992) s audiokomentárom z produkcie Karola Trnku. Po skončení filmu sme sa online spojili s Mestskou knižnicou v Bratislave na besedu s producentom filmu Mariánom Urbanom.	čitateľská verejnosť	10
41.	17. 10.	literárny klub	Literárny klub SKN – hosť: Milan Ladyka, básnik a výtvarník, Michalovce	členovia a priaznivci LK	14
42.	22. 11.	odborný seminár	Odborný seminár Prezentácia haptických máp a workshopy pre používateľov. Organizátori: SKN v Levoči, ČVUT v Prahe (Stredisko pre podporu študentov so špecifickými potrebami Elsa) a Masarykova univerzita v Brne (Teiresiás – stredisko pre pomoc študentom so špecifickými nárokmi)	zástupcovia špec. inštitúcií a škôl, študenti špec. pedagogiky a ZP záujemcovia	85
43.	12. 12.	literárny klub	Literárny klub SKN – hostia: Matej Barč, básnik a prekladateľ z Hnilčíka, Slavomír Rakyta, saxofonista zo Spišskej Novej Vsi	členovia a priaznivci LK	15
44.	13. 12.	výstava spojená s besedou	Fragmenty z prírody – Čo ukrýva jaskyňa? rozprávanie a zvukové ukážky – pracovníčky Slovenského múzea prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši	ZP deti a mládež, čitateľská verejnosť	13
45.	14. 12.	predvianočné posedenie	Predvianočné posedenie spojené s kultúrnym programom	čitateľská verejnosť	42
46.	15. 12.	exkurzia	Spojená škola internátna v Levoči	ZP deti	12
Spolu: 1 324 návštevníkov					

EDIČNÁ A VYDAVATEĽSKÁ ČINNOSŤ

REDAKČNÁ ČINNOSŤ

SKN v roku 2017 **vydala 17 titulov časopisov v šiestich formátoch** prístupných vnímaniu osôb so zrakovým a iným zdravotným postihnutím, a to:

- v Braillovom písme,
- vo zväčšenom type písma,
- vo zvukovom zázname vo formáte MP3 na CD nosičoch,
- vo zvukovom zázname vo formáte WMA DRM 10 cez webové rozhranie – audioweb,
- v textovom formáte (TXT, RTF) na CD nosičoch – CD balíček,
- v textovom formáte (TXT, RTF) elektronickou poštou – e-mailový balíček.

Časopisy sú rokmi obsahovo i formálne vyprofilované a vychádzajú v rôznej periodicite, od dvojtyždenníka po štvrťročník. Niektoré tituly vychádzajú vo viacerých formátoch (aj v Braillovom písme, aj vo zväčšenom type písma, aj vo zvuku).

Prehľad vydávaných periodík:

NOVÝ ŽIVOT – kmeňový a najstarší slepecký časopis, vychádza od roku 1949, mapuje život zrakovo znevýhodnených ľudí vo všetkých jeho podobách, počnúc stavovskou organizáciou Úniou nevidiacich a slabozrakých Slovenska, cez klubový, kultúrno-spoločenský. S prispením dopisovateľov prináša informácie zo života nevidiacich a slabozrakých, novinky z oblasti kompenzačných pomôcok, legislatívne zmeny, výročia jubilantov, ale aj nekrológy, príspevky o živote nevidiacich v zahraničí, knižné novinky, krížovky. 12 čísel ročne, ročné predplatné 3 €.

VIERKA – časopis pre ženy o ženách. Informuje o živote, aktivitách, záujmoch a potrebách zrakovo postihnutých žien. Pravidelne uverejňuje autorské články z oblasti praktického poradenstva (recepty, ručné práce, praktické rady do domácnosti a pod.). 6 čísel ročne, ročné predplatné 2,50 €.

MLADOSŤ – časopis pre mládež. Tvoria ho dopisovateľské príspevky mladých autorov z ich života a aktivít (cestovanie, štúdium, dovolenky), ale aj knižné tipy na čítanie, súťaže, kvízy a pod. 6 čísel ročne, ročné predplatné 2 €.

NÁDEJ – ekumenický časopis pre všetkých kresťanov. Ťažiskové tematické pravidelné rubriky: Hľadali a našli Boha, Naše apoštolské vyznanie viery, Pre deti a iné. 4 čísla ročne, ročné predplatné 2 €.

KULTÚRNO-LITERÁRNY VÝBER – časopis o literatúre, umení a kultúrnom dianí doma i v zahraničí. Obsahuje prevzaté aj autorské články o slovenských i svetových literátoch, hudobníkoch, umelcoch, rôzne recenzie. Časopis má aj prílohu Literárna dielňa, ktorá dáva priestor na publikovanie autorskej tvorby zrakovo postihnutých. 6 čísel ročne, ročné predplatné 2 €.

ŠACH – časopis poskytuje priestor zrakovo postihnutým šachistom na uverejňovanie príspevkov zo šachových súťaží, turnajov, prináša analýzy a informácie zo šachového domáceho i zahraničného diania. 4 čísla ročne, ročné predplatné 2 €.

PRAMEŇ – časopis má v úvode blok o nevidiacich, ktorý obsahuje autorské rozhovory a reportáže od interných redaktorov, ale aj externých spolupracovníkov. Každoročne je jeho súčasťou tematický zvukový seriál. Okrem toho je tam aj široký výber prevzatých článkov z rôznych zdrojov. 24 čísel ročne, ročné predplatné 3,50 €.

ROZHĽADY – monotematický časopis zameraný na rôzne sféry života. 8 čísel ročne, ročné predplatné 2 €.

NOVET – časopis o novinkách z oblasti vedy a techniky (IT technológie – mobily, internet, počítače), ale aj vesmír, medicína, kompenzačné pomôcky pre ľudí so zrakovým postihnutím a pod. 6 čísel ročne, ročné predplatné 2 €.

POHYB – časopis pre vyznávačov športu. Obsahuje blok zo športového diania zrakovo a inak zdravotne postihnutých, správy a rozhovory s predstaviteľmi slovenského a svetového športového hnutia. 12 čísel ročne, ročné predplatné 2 €.

AKORD – časopis o hudobnom dianí doma i v zahraničí z oblasti vážnej i populárnej hudby. 4 čísla ročne, ročné predplatné 2 €.

DOTYKY – časopis pre profesionálnych nevidiacich masérov, obsahuje novinky z oblasti liečebnej rehabilitácie a fyzioterapie. 4 čísla ročne, ročné predplatné 2 €.

ŽIVOT – časopis z vybraných článkov týždenníka Život (pre vidiacu verejnosť). 12 čísel ročne, ročné predplatné 4 €.

SLOVENKA – časopis z vybraných článkov týždenníka Slovenka (pre vidiacu verejnosť). 12 čísel ročne, ročné predplatné 4 €.

ZDRAVIE – časopis z vybraných článkov mesačníka Zdravie (pre vidiacu verejnosť). 12 čísel ročne, ročné predplatné 4 €.

DIABETIK – časopis z vybraných článkov odborného dvojmesačníka pre vidiacu verejnosť Diabetik. 6 čísel ročne, ročné predplatné 2 €.

PRIEZOR – výber článkov z časopisu Nový život a kompletný ženský časopis Vierka, ktorý je identický s braillovskou podobou vydania. 6 čísel ročne, ročné predplatné 3,50 €.

Audioweb – zvukové záznamy vo formáte WMA DRM 10:

NOVÝ ŽIVOT, NOVET, PRAMEŇ, NÁDEJ, POHYB, AKORD, ROZHĽADY, DOTYKY. Zvukové časopisy sú prístupné na webovej stránke v chránenom systéme vo formáte WMA DRM 10. Každý predplatiteľ audiowebu musí byť registrovaným čitateľom knižnice a je mu pridelená licencia na počúvanie a sťahovanie časopisov. Jednotlivé čísla periodík sú prístupné na webovej stránke priebežne podľa uzávierok. Ročné predplatné 1 €.

E-mailový balíček – textový formát (TXT, RTF) elektronickou poštou:

NOVÝ ŽIVOT, VIERKA, ROZHĽADY, MLADOST', NOVET, NÁDEJ, POHYB, DOTYKY, KULTÚRNO-LITERÁRNY VÝBER, ŠACH, AKORD, ZEM & VEK*, VEĽKÝ BRAILLOVSKÝ KALENDÁR. Časopisy v textovom formáte sú zasielané priebežne podľa uzávierok na e-mailovú adresu predplatiteľa. Ročné predplatné 4 €.

*časopis ZEM & VEK sprístupňujeme v plnom rozsahu po technickej úprave

CD balíček – textový formát (TXT, RTF) na CD nosičoch:

NOVÝ ŽIVOT, VIERKA, ROZHĽADY, MLADOST', NOVET, NÁDEJ, POHYB, DOTYKY, KULTÚRNO-LITERÁRNY VÝBER, ŠACH, AKORD, ZEM & VEK, VEĽKÝ BRAILLOVSKÝ KALENDÁR. Časopisy v textovom formáte sú zasielané mesačne podľa uzávierok na CD nosiči. Ročné predplatné 5 €.

Prehľad vydávaných časopisov podľa prístupného formátu a nákladu

Názov časopisu	Náklad v ks					
	Braillovo písmo	Zväčšený typ písma	MP3 CD	Audioweb	CD balíček	E-mailový balíček
Nový život	145	x	133	51	13	74
Vierka	103	x	x	x	13	74
Mladosť	77	x	x	x	13	74
Nádej	54	x	42	51	13	74
Kultúrno-liter. výber	56	x	x	x	13	74

Šach	17	15	x	x	13	74
Prameň	x	x	127	51	x	x
Rozhlady	x	x	37	51	13	74
Novet	x	x	34	51	13	74
Pohyb	x	x	17	51	13	74
Akord	x	x	16	51	13	74
Dotyky	x	x	28	x	x	x
Priezor	x	167	x	x	x	x
Život	x	x	69	x	x	x
Slovenka	x	x	58	x	x	x
Zdravie	x	x	93	x	x	x
Diabetik	x	x	53	x	x	x
Zem & Vek	x	x	x	x	13	74

Tržby za vlastné výrobky – z predplatného za časopisy predstavovali sumu 3 703,50 eur, čo je oproti roku 2016 o 208,50 eur menej a z predaja kalendárov sumu 1 325,05 eur, čo je oproti roku 2016 o 587,95 eur menej.

Ročné predplatné za časopisy sa pohybuje sa v rozpätí **od 1,50 do 5 eur** za jeden časopis.

Časopisy si predplatilo celkom 555 abonentov, čo je o 38 menej ako v roku 2016.

Redakcia v časopisoch uverejňovala pestré a aktuálne spravodajstvo zo života zrakovo znevýhodnených ľudí, týkalo sa ich klubového, pracovného i osobného diania. Prinášala legislatívne novinky, spravodajstvo o a zo storočnice českého pendanta Nového života – časopisu ZORA. Všetky slepecké inštitúcie v Levoči oslavovali v roku 2017 svoje jubileum – základná škola 95. výročie vzniku, učňovská škola 70 rokov, rehabilitačné stredisko 40. výročie a bratislavská základná škola 55. výročie. Týmto jubilantkám sme venovali značný priestor v Novom živote, ale najmä vo zvukovom periodiku Prameň. SKN si pripomenula 220. výročie narodenia Mateja Hrebendu jednoduchou konferenciou; levočská knižnica zaviedla novú službu – digitálnu fonotéku; so slovenskými železnicami sme riešili problém cestovania zrakovo postihnutých vo vozňoch vyhradených pre imobilných a matky s deťmi; obchodný reťazec Billa zaviedol novinku Nákupný asistent pre nevidiacich, overovali sme ju v praxi v levočskej prevádzke. Priniesli sme informácie o možnosti zrakovo postihnutých zamestnať sa cez internet; o rezortných oceneniach pracovníkov slepeckých inštitúcií; o CORvuse – aplikačnom súbore sprístupňujúcom dotykové telefóny s operačným systémom Android nevidiacim a slabozrakým; rozhovor s komisárkou pre osoby so zdravotným postihnutím JUDr. Zuzanou Stavrovskou po ročnom pôsobení na tomto poste. Neobišli sme ani tradičné novinky z Tyflocompu; informáciu o novej službe dokoran.rtvs.sk pre nevidiacich; ale aj návod ako má žiadať o sprístupnenie informácií podľa zákona o slobode informácií nevidiaca a slabozraká osoba; o nonstop službe Senior taxislužba v Levoči; o kvalifikačných kolách Braillovskej olympiády; o zbierka Biela pastelka, o dopravnom podujatí Biela palička či o Marakéšskej zmluve, ktorú podpísala aj Slovenská republika; o pôžičkovom fonde Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska; príspevok o korektorkách – troch ženách, čo v histórii SKN ešte nebolo; o Cene ITAPA 2017 pre SKN.

Aktívni dopisovatelia sa svojimi príspevkami zaslúžili o spestrenie obsahu vo viacerých slepeckých časopisoch. V troch periodikách – Nový život, Vierka, Mladosť – roky nechýbajú obľúbené krížovky, kvízy a hádanky, za ktoré súťažiaci získavajú na konci roka ceny od kozmetickej firmy AVON. Vlni pribudlo aj 5 cien z projektu CORvus, čo ocenili najmä mladí nevidiaci používatelia dotykových telefónov. Tie nám venovalo o. z. Stopka z Ružomberka, odtiaľ pochádzajú autori tohto úspešného projektu.

Po dobrom ohlase z predchádzajúceho roka, keď SKN vydala krížovkársku prílohu do časopisov Nový život a Vierka v Braillovom písme i v čiernotlačí, v roku 2017 sa redakcia rozhodla pre vydanie prílohy na tému varenie a pečenie. Tá vyšla ako súčasť braillovskeho vydania časopisu Vierka.

Zvukový časopis Prameň priniesol už 17. zvukový seriál (od roku 2002), tentoraz na tému Jubilujúce školy. Odznelo v ňom dvanásť rozhovorov s riaditeľkami a riaditeľom základných škôl,

učňovskej školy, rehabilitačného strediska pre zrakovo postihnutých, ale tiež so súčasnými i bývalými učiteľmi, vychovávateľmi, aj absolventkou či vrátničkou. Okrem seriálu bolo odvysielaných ďalších 7 zvukových príspevkov a 12 zvukových maškrť, ktoré pripravili externí spolupracovníci redakcie.

Monotematický časopis Rozhľady sa v roku 2017 venoval týmito témam: najslávnejší literárni detektívi; cestopisné články o Indii, Peru, Kambodži, Uzbekistane a maďarskej puste; najznámejšie atentáty; Hrebenda putujúci k dnešku – príspevky, ktoré odznali na celoslovenskej konferencii venovanej Matejovi Hrebendovi 29. marca 2017 v SKN; Dohán, káva a konope – výber z originálov niektorých diel Jozefa Ľudovíta Holubyho, ktorý vyšiel pri príležitosti 180. výročia narodenia tohto významného slovenského vedca, uznávaného a rešpektovaného v celej Európe; dcéry Márie Terézie – články o osude každej z ôsmich dcér Márie Terézie pri príležitosti trojstého výročia jej narodenia; príbehy potopených lodí (Titanik, Lusitania, Indianapolis, Sultan a ďalšie civilné či vojenské námorné lode); posledné číslo bolo venované radám pri poskytovaní prvej pomoci. Sériu článkov, komplexných odborných rád súvisiacich s poskytovaním prvej pomoci zostavili na žiadosť redakcie doc. MUDr. Viliam Dobiáš, PhD., Eva Otrubčáková a Zuzana Fujaková.

V ženskom časopise Vierka boli predstavené mnohé významné ženy z rôznych sfér života či už zo súčasnosti alebo z histórie, ale aj obľúbené príbehy zo života nevidiacich, praktické rady do domácností, novinky z oblasti kuchynskej techniky, módy, recepty a iné.

Veda a technika hýbe svetom, aj svetom nevidiacich, v ktorej zrakovo postihnutí používatelia nachádzajú mnohých pomocníkov pre život, štúdium či zábavu. Časopis Novet prináša novinky z oblasti IT technológií, ale aj z rôznych odvetví vedy a techniky, užitočné informácie pre zrakovo znevýhodnených používateľov.

Vydavateľ nezabúda ani na slabozrakých čitateľov. Pre tých sú určené dva časopisy: Priezor (od roku 1970) a Šach (od roku 2012), ktoré vychádzajú vo zväčšenom type písma. Priezor pozostáva z výberu článkov z Nového života a kompletnej verzie braillovského vydania časopisu Vierka. Šachisti si môžu prečítať správy zo šachových turnajov, aktuálny rebríček najlepších hráčov na Slovensku a mnohé zaujímavé šachové partie.

V priebehu roka sa uskutočnilo jedno zasadnutie redakčnej rady, plánované jesenné zasadnutie sa pre pracovnú vyťaženosť jej členov už do konca roka neuskutočnilo.

Na jeseň vyšla Ponuka periodík na rok 2018 (sútláč braillo a čiernotlač), ktorú spolu s poštovou poukážkou dostáva zadarmo každý aktuálny abonent slepeckých časopisov, všetky krajské strediska Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska i 30 verejných knižníc na Slovensku, v ktorých fungujú oddelenia pre nevidiacich a slabozrakých čitateľov.

V prvú adventnú nedeľu sa v renesančnej radnici v Levoči uskutočnil 3. ročník benefície pre Združenie priateľov Základnej školy internátnej pre nevidiacich a slabozrakých v Levoči pod názvom Museum Charity Night. S hudobným programom tam vystúpili žiaci levočskej základnej školy pre nevidiacich a slabozrakých a jazzová speváčka Lucia Lužinská. Redakcia stala pri zrode a príprave tejto benefície.

Koncom roka sa konala prezentácia SKN na Bratislavskom hrade v rámci výstavy *Majster Pavol z Levoče. Ruky a zlato v službe ducha*. Súčasťou tejto výstavy bola aj prezentácia knihy o Majstrovi Pavlovi, ktorú vydala SKN v roku 500. výročia ukončenia hlavného oltára v Chráme sv. Jakuba v Levoči. Kniha okrem farebných snímok obsahuje text o živote a diele Majstra Pavla v Braillovom písme a čiernotlači a dopĺňajú ju reliéfne obrázky. Jej vydanie finančne podporilo Ministerstvo kultúry SR. Knihu dostali všetky krajské strediská ÚNSS na Slovensku, 29 verejných knižníc, kde fungujú oddelenia pre zrakovo znevýhodnených používateľov, ale aj Pamiatkový úrad SR, SNM-Spišské múzeum v Levoči, s ktorými sme na knihe, resp. výstave spolupracovali a mnohé ďalšie inštitúcie. Kniha bude slúžiť aj ako propagačný materiál SKN, keďže svojou formou je ojedinelým zjavom v knižničnom fonde pre nevidiacich a slabozrakých čitateľov.

Cyklos výstav Fragmenty z prírody, ktorú redakcia už po siedmykrát zorganizovala v spolupráci so Slovenským múzeom ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši, bola venovaná jaskyniarstvu. Konala sa 13. decembra popoludní v zasadačke SKN a dopoludnia v základnej škole pre nevidiacich (keďže redakcia organizuje výstavu aj pre nich). Redakcia sa podieľala na organizovaní októbrovej návštevy zamestnancov SKN do Slovenského múzea ochrany prírody

a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši, ktoré aj po rekonštrukcii prispôsobilo svoju expozíciu i nevidiacemu a slabozrakému návštevníkovi.

Redakcia pracovala v 4-člennom zložení (šéfredaktorka, redaktorka, dvaja redaktori, z toho jeden nevidiaci). Na zostavovaní štyroch časopisov – Šach, Dotyky, Mladosť, Nádej, sa podieľali osvedčení externí spolupracovníci redakcie (nevidiaci a slabozrakí šachisti, slabozraká masérka, nevidiaca bývalá členka redakcie a dlhoročná zostavovateľka Mladosti a nevidiaca spolupracovníčka).

KALENDÁRE

Redakcia zostavuje a pripravuje do tlače **kalendáre na príslušný kalendárny rok**. Na rok 2018 SKN vydala tieto kalendáre:

- **stolový kombinovaný** (s výrokmi o politike a politikoch) – sútláč braillo a čiernotlač, cena za kus 2,50 €,
- **stolový čiernotlačový**, cena za kus 2 €,
- **veľký braillovský** (obsahuje historický a tyflogický kalendár, adresár inštitúcií a organizácií pre ZP), cena za kus 1 €,
- **jednolistový** (súčasť časopisu Nový život),
- **cirkevný**, cena za kus 1 €,
- **nástenný reliéfny kalendár** – téma Pod'te s nami do ZOO, cena za kus 4 €.

Osobitné ocenenie za dlhodobé šírenie výtvarnej kultúry pre minoritné skupiny obyvateľstva v súťaži Najkrajší kalendár Slovenska získala SKN aj v roku 2017. Súčasne získala aj 1. miesto za nástenný reliéfny kalendár pre zrakovo postihnutých na rok 2017 s tematikou život nevidiacich v karikatúrach.

LITERÁRNY KLUB

Pracuje v SKN od apríla 2011 so zameraním na cieľovú skupinu milovníkov literatúry, literárnej publicistiky a kritiky z radov zrakovo postihnutých občanov z celého Slovenska. Okrem besied s renomovanými literárnymi autormi klub vytvára pre zrakovo postihnutých tvorcov odborné, poradné i hodnotiace podmienky pre ich seberealizáciu v tejto oblasti.

V roku 2017 Literárny klub SKN uskutočnil v Levoči päť stretnutí: s poetkami Máriou Jankalovou-Vaškovičovou, Alenou Oravcovou, prozaikom pre deti a mládež Valentínom Šefčíkom, básnikom a výtvarníkom Milanom Ladykom, prekladateľom Matejom Barčom a hudobníkom, saxofonistom Slavomírom Rakytom.

V máji 2017 sa konalo už tretie 3-dňové Klubovanie v Slovenskom raji – v hoteli Čingov za účasti básnika Pavla Garana, prekladateľky Daniely Lozanovej, divadelníka Petra Čižmára, regionálneho historika Jána Petríka a hudobného dua In Vivo – Petra a Kristíny Dubivských.

VÝROBA ZVUKOVÝCH DOKUMENTOV

V oblasti **výroby zvukových dokumentov** sme v roku 2017 v dvoch **nahrávacích štúdiách** pokračovali v nahrávaní zvukových kníh a zvukových časopisov, pri ktorom sa vystriedalo 28 individuálnych načítavateľov – hercov, hlásateľov a amatérov s kvalitným hlasovým prejavom. Na načítavanie troch titulov kníh sa podieľal aj kolektív dobrovoľníkov – zamestnancov VSE Holding a. s. Košice. Niektoré tituly z oblasti odbornej a náučnej literatúry boli nahrávané aj externe štyrmi načítavateľmi a niektoré ďalšie boli prevzaté z iných zdrojov. Prírastok originálov zvukových kníh k 31. 12. 2017 bol 281 nových titulov a prírastok originálov zvukových časopisov bol 116 čísel z 12 titulov.

Všetky zvukové knihy, časopisy a prevzaté nahrávky boli na **pracovisku digitálneho spracovania** podľa jednotlivých kapitol a častí následne zostrihané a spracované do formátu MP3 a na **pracovisku kopírovania** rozmnožené a spracované do finálnej podoby. Toto pracovisko taktiež

zabezpečovalo postupné kopírovanie starých titulov na CD MP3 v rámci obnovy starého knižničného fondu na kazetách. Na dvoch **pracoviskách digitalizácie** sa pokračovalo v digitalizácii archívneho fondu zvukových kníh na kazetách a v ich následnom spracovaní v MP3 formáte. K 31. 12. 2017 zostalo zdigitalizovať ešte 398 titulov na cca 4 000 kazetách.

Všetky zvukové dokumenty sú archivované **v archíve originálov zvukových dokumentov** (fyzicky na nosičoch), pričom k 31. 12. 2017 bolo archivovaných **6 686 originálov zvukových kníh a 2 815 originálov zvukových časopisov**. Všetky nové a zdigitalizované zvukové dokumenty sú archivované aj vo formáte MP3 a v bezstratovom audio formáte **v digitálom archíve SKN**.

V oblasti získavania nových načítavateľov bolo vykonaných osem hlasových skúšok a posúdené dve zaslané ukážky hlasov potenciálnych adeptov. Z nich štyri boli hodnotené ako úspešné, ale len s tromi úspešnými uchádzačmi bola nadviazaná spolupráca.

Okrem plnenia edičného plánu sme v spolupráci s Mestským úradom v Levoči pokračovali vo výrobe zvukového Levočského informačného mesačníka (Limky), ktorý od roku 2006 nahrávame pre zrakovo postihnutých obyvateľov mesta Levoča. Pre Združenie priateľov Základnej školy internátnej pre nevidiacich a slabozrakých v Levoči sa nahrával zvukový časopis Bodka.

V oblasti technického skvalitňovania produkcie oddelenia zvukových štúdií získavame informácie štúdiom odborných časopisov a literatúry alebo spoluprácou so špecializovanými firmami na Slovensku pri riešení prípadných technických problémov.

Oddelenie zvukových štúdií naďalej úzko spolupracovalo s ostatnými oddeleniami pri sprístupňovaní zvukových kníh a zvukových časopisov prostredníctvom internetu, pri zavádzaní nových knižnično-informačných služieb, pri organizovaní kultúrno-výchovných podujatí pre používateľov knižnice a pri údržbe a obnove knižničného fondu.

VÝROBA DOKUMENTOV V BRILLOVOM PÍSME

V oblasti **výroby dokumentov v Braillovom písme** sme v roku 2017 vyrábali publikácie v Braillovom písme, vo zväčšenom type písma a reliéfnej grafike z oblasti krásnej a odbornej literatúry, periodiká, učebnice pre základné školy, kalendáre, reliéfne obrázky a pod. Ich výroba bola zabezpečovaná na týchto výrobných úsekoch:

SADZBA A KOREKTÚRA TEXTOV V BRILLOVOM PÍSME

Vysádzaných bolo 30 822 matríc braillovských textov a skorigovaných 29 007 matríc (plnenie 131,72 % sadzba a 123,96 % korektúra).

Dodané texty (rukopisy, knižné predlohy, predlohy na počítačových médiách) spracovávajú a graficky upravujú sadzačky na počítačoch. V spolupráci s korektormi ich následne upravujú do formy vhodnej pre braillovskú tlač. Korektor zodpovedá za to, aby text, ktorý odosiela do tlače, spĺňal všetky kritériá súčasnej jazykovej správnosti, čistoty, terminológie a štylistiky. V prípade nejasností spolu so sadzačom overuje zhodu medzi textom a čiernotlačovou predlohou.

Ďalším spôsobom získavania textov pre sadzbu je skenovanie čiernotlačových predlôh pomocou skeneru Panasonic KV-S 1045 C. Zoskenované dokumenty je potrebné previesť konverziou OCR s možnosťou kontroly kvality do editovateľných formátov a ďalej upravovať. Skenovanie sme využívali najmä pri spracovaní beletrie.

Efektívnym procesom výroby kníh v Braillovom písme je použitie skenera Bookeye 4 so softvérom Batch scan Wizard 5, ktorý umožňuje spracovanie textov spôsobom, ktorý je ku knihám šetrnejší, umožňuje rýchlejšie a pohodlnejšie skenovanie. Týmto spôsobom bolo spracovaných 4 171 textových strán.

Plán	Skutočnosť	Plnenie v %
23 400 vysádzaných matríc	30 822	131,72
23 400 skorigovaných matríc	29 007	123,96

TLAČ TEXTOV V BRAILLOVOM PÍSME

V hodnotenom období bolo vytlačených celkom 326 559 listov (plnenie 159,30 %).

Na tlač textov v Braillovom písme sa využívajú dve technológie tlače, a to digitálna a mechanická.

Digitálnu tlač zabezpečujeme na dvoch veľkokapacitných braillovských tlačiarňach Braillo 400 a Braillo 440 SW. Tlačiarne si odoberajú papier z role a automaticky si ho režu na potrebný formát strany. Vytlačený papier vychádza z tlačiarne uložený v poradí strán ako majú byť zviazané. Na spracovanie výrobkov v kombinácii Braillovo písmo a farebná tlač sa využívajú dve tlačiarne Emprint SpotDot. Tlačiarne sú vybavené podávačmi na jednotlivé hárky papiera a tlačia braillovské texty a grafiku zostavenú z reliéfnych bodov.

Mechanická tlač je technológia, pri ktorej je potrebné vyrobiť durofolové, alebo zinkové matrice a samotná tlač sa realizuje na sklápacom kníhtlačovom lise. Tento spôsob je zdĺhavý a využíva sa pri textoch v kombinácii Braillovo písmo a čiernotlač.

Plán	Skutočnosť	Plnenie v %
205 000 vytlačených listov	326 559	159,30

KNIHÁRSTVO

Knihársky spracovaných bolo 1 779 zväzkov v špirálovej a hrebeňovej spevnenej väzbe, 39 zväzkov vo väzbe V8.

V knižárskom spracovaní braillovskej tlače využívame niekoľko druhov väzieb:

- beletria: hrebeňová väzba so zosilneným prešpánovým prebalom,
- časopisy a brožúry: väzba V1 – spinková väzba, V2 – lepená väzba, V3 – kombinácia spinkovej a lepennej väzby,
- tvrdá väzba V8 sa využíva podľa potreby.

Plán	Skutočnosť	Plnenie v %
1 100 zväzkov hrebeňovej väzby	1 779	161,72

EXPEDÍCIA

Vyexpedovaných bolo 5 632 zásielok periodík v Braillovom písme, 541 individuálnych braillovských objednávok a 7 774 zvukových zásielok. Časť individuálnych objednávok tvorili zásielky papiera na slepeckú tlač.

Na úseku expedície sa spracovávajú databázy odberateľov časopisov a ďalších tlačovín. Časopisy sú expedované podľa vopred stanoveného časového harmonogramu. Zásielky sú balené do fólie a opatrené samolepiacimi adresnými štítkami. Rozosielanie zásielok vykonávame v spolupráci so Slovenskou poštou.

Plán	Skutočnosť	Plnenie v %
5 000 braillovských zásielok	7 774	155,48
8 000 zvukových zásielok	8 263	103,29
500 individuálnych zásielok	541	108,20

**POROVNANIE PLNENIA CIEĽOV VO VÝROBE DOKUMENTOV V BRAILLOVOM PÍSME
V ROKOCH 2015 – 2017**

Ukazovateľ	Počet	2015	2016	2017
Sadzba	matríc	31 140	28 201	30 822
Korektúra	matríc	31 386	28 926	29 007
Tlač	listov	285 564	317 514	326 559
Knihárstvo	tvrdá väzba V8	158	234	39
	hrebeňová väzba	1 836	1 977	1 779
Expedícia braillovských časopisov	zásielok	5 930	5 487	5 632
Expedícia zvukových časopisov	zásielok	9 202	8 838	8 263
Expedícia individuálnych objednávok	zásielok	594	522	541

3 Ciele organizácie a prehľad ich plnenia

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky uzatvorilo so Slovenskou knižnicou pre nevidiacich Mateja Hrebandu v Levoči "Kontrakt č. MK-3749/2016-340/14168 na rok 2017". Tento kontrakt je interný plánovací a organizačný dokument, ktorého cieľom je sprehľadniť vzťahy medzi ústredným orgánom štátnej správy a organizáciou v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti, v oblasti realizácie činností a ich financovania pri plnení verejných funkcií a verejnoprospešných činností.

Kontrakt bol uzatvorený v súlade so zriaďovacou listinou SKN na poskytovanie verejných služieb a realizáciu nasledovných činností:

- **výkon odborných knižničných činností** podľa zákona č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z.,
- **edičná a vydavateľská činnosť.**

V jednotlivých projektoch, formulovaných v kontrakte na rok 2017, a v nich realizovaných činnostiach/aktivitách SKN dosiahla nasledované ciele a ich ukazovatele:

ODBORNÁ KNIŽNIČNÁ ČINNOSŤ

Porovnávací tabuľka plánovaných a skutočných ukazovateľov

Ukazovateľ	Plán na rok 2017	Skutočnosť k 31. 12. 2017	Plnenie v %
Doplnenie knižničného fondu (v knižničných jednotkách)	4 000	4 951	124
Zabezpečenie nových titulov na vydanie:	280	373	133
z toho: na spracovanie vo zvukovom zázname	160	251	157
na spracovanie v Braillovom písme	120	122	102
Výpožičky v knižničných jednotkách:	41 000	69 152	169
z toho: zvukové dokumenty (vrátane periodík)	18 500	20 372	110
braillovské dokumenty	8 000	10 557	132
elektronické dokumenty	10 000	32 257	323
cirkulačné súbory	4 500	5 966	133

Metodické návštevy a konzultácie	100	109	109
Aktívni používatelia	900	1 109	123
Návštevnosť knižnice	15 000	28 941	193
Sprístupnenie on-line zvukových kníh a časopisov	550	644	117
Kultúrno-výchovné podujatia	40	46	115

Knižnica budovala, spracovávala, uchovávala, ochraňovala a sprístupňovala špecializovaný knižničný fond prístupný všetkým kategóriám požívateľov. **Knižničný fond tvoria dokumenty spracované v špeciálnych formách – v Braillovom písme, vo zväčšenom type písma, vo zvukovom zázname, v reliéfnej grafike a v elektronickej forme.** Ide predovšetkým o beletriu, náučnú literatúru zo všetkých vedných odborov, hudobniny, odporúčané čítanie pre deti a mládež, literatúru cudzích jazykov, monografie a periodiká. Základnou prioritou v knižničnej činnosti bolo zvyšovanie kvality a úrovne poskytovania knižnično-informačných služieb so zreteľom na požiadavky a potreby používateľov.

Doplnenie knižničného fondu – plnenie na 124 %

K 31. 12. 2017 bol KF doplnený o 4 951 knižničných jednotiek, čo predstavuje 1 229 titulov. Zvukové dokumenty tvorili 4 074 kn. j. (1 024 titulov) a dokumenty v Braillovom písme tvorili 877 kn. j. (205 titulov). V porovnaní s plánovanými ukazovateľmi sme ročný prírastok prekročili o 951 kn. j., čo predstavuje plnenie plánu na 124 %.

Výber titulov na vydanie – plnenie na 133 %

Akvizičná a edičná činnosť, ktorá patrí v knižnici medzi významné aktivity, sa riadila plánom činnosti akvizičnej komisie, ako aj podnetmi, pripomienkami a požiadavkami používateľov. Do výberu kníh sa aktívne zapájali používatelia, ktorí predkladali svoje návrhy, požiadavky a pripomienky pracovníkom výpožičných služieb. Používatelia majú na webovej stránke SKN k dispozícii priečinok – Návrhy čitateľov do edičného plánu, kde môžu poslať svoje tipy a námety. Edičná komisia sa v hodnotenom období stretla na 4 zasadnutiach a zadala do výroby 373 titulov (251 do zvukového záznamu a 122 do Braillovho písma). Plán v tomto ukazovateli sa nám podarilo splniť na 133 %.

Výpožičky – plnenie na 169 %

Knižnica k 31. 12. 2017 zrealizovala celkovo 69 152 výpožičiek, z toho 20 372 výpožičiek zvukových dokumentov (plnenie plánu na 110 %), 32 257 elektronických dokumentov z digitálnej knižnice SKN (plnenie plánu na 323 %), 10 557 braillovských dokumentov (plnenie plánu na 132 %), 5 966 výpožičiek pracoviskám pre ZP vo verejných knižniciach (plnenie plánu na 133 %). Najväčší nárast sme zaznamenali pri výpožičkách elektronických dokumentov, čo napovedá, že zdravotne postihnutí používatelia čoraz častejšie využívajú tento druh poskytovania knižnično-informačných služieb.

Metodické návštevy a konzultácie – plnenie na 109 %

Metodickú činnosť knižnica vykonávala pre 29 verejných knižníc SR, kde sú zriadené pracoviská poskytujúce služby pre zdravotne postihnutých používateľov. K 31. 12. 2017 bolo vykonaných 109 metodických návštev zameraných na využívanie poskytnutého knižničného fondu a prácu so zdravotne postihnutými používateľmi. Prostredníctvom cirkulačných súborov bolo týmto pracoviskám dodaných 5 966 kn. j. zvukových dokumentov. Výmena cirkulačných súborov sa uskutočňovala v pravidelných štvrtročných intervaloch.

Aktívni používatelia – plnenie na 123 %

K 31. 12. 2017 knižnica registrovala 1 109 aktívnych používateľov (z toho 103 používateľov do 15 rokov). Zaregistrovali sme 82 nových používateľov (z toho 9 používateľov do 15 rokov). Plánovaný ukazovateľ bol splnený na 123 %.

Návštevnosť knižnice – plnenie na 193 %

Ukazovateľ návštevnosti pozostáva z fyzickej a virtuálnej návštevnosti knižnice, taktiež zahŕňa počet účastníkov kultúrno-výchovných podujatí a návštevnosť čítárne. SKN v roku 2017 evidovala spolu 28 941 návštevníkov, z toho 3 496 návštevníkov osobne navštívilo jej pracoviská, 10 340 využilo

služby prostredníctvom KIS Virtua, webovú stránku si prezrelo 13 698 návštevníkov, 83 využilo služby čítárne a 1 324 účastníkov sa zúčastnilo kultúrno-výchovných podujatí.

Sprístupnenie on-line zvukových kníh a časopisov – plnenie na 117 %

Digitálna knižnica SKN je navrhnutá tak, aby spĺňala všetky normy na sprístupnenie aplikácií pre zrakovo postihnutých. Začiatkom roka 2017 bolo na webovom sídle sprístupnených 5 555 digitálnych zvukových kníh a časopisov. K 31. 12. 2017 sme už mohli ponúknuť používateľom 6 199 zvukových kníh a časopisov. Prírastok za kalendárny rok bol 644 kníh a časopisov, čo predstavuje plnenie plánu na 117 %. Počas roka 2017 využívalo digitálnu knižnicu 307 aktívnych používateľov.

Kultúrno-výchovné podujatia – plnenie na 115 %

Knižnica okrem odborných činností a služieb pripravila pre svojich používateľov a verejnosť široké spektrum kultúrno-spoločenských aktivít. V roku 2017 bolo zorganizovaných 46 podujatí, ktorých sa zúčastnilo 1 324 návštevníkov. Na pôde knižnice sme privítali 13 exkurzií (takmer 400 návštevníkov), ktorí sa oboznámili s činnosťou a službami knižnice. Do programu exkurzií je v prípade záujmu zaradená aj návšteva Izby Mateja Hrebendu, stálej expozície o živote a diele Mateja Hrebendu.

Počet výkonov knižnice

Jeden používateľ si vypožičal v priemere 62 dokumentov. Na jedného používateľa pripadli 4 nové prírastky. Jedno podujatie si pozrelo priemerne 28 návštevníkov.

Názov činnosti: Výkon odborných knižničných činností

(v eurách)

Výdavky na projekt v členení podľa ekonomickej klasifikácie	VÝDAVKY celkom		FINANČNÉ KRYTIE					
			Z prostriedkov ŠR		Z tržieb a výnosov		Z iných zdrojov	
	*	**	*	**	*	**	*	**
a	1	2	3	4	5	6	7	8
610 - Mzdy, platy, služobné	102 000	137 155	96 000	137 155	6 000			
príjmy a OOV spolu:								
620 - Poistné a príspevok	34 000	46 606	34 000	46 606				
do poisťovní spolu:								
630 - Tovary a služby spolu:	6 000	9 798	6 000	9 798				
640 - Bežné transfery spolu:	1 800	951	1 800	951				
600 - Bežné výdavky spolu	143 800	194 510	137 800	194 510	6 000			
700 - Kapitálové výdavky spolu		17 777		17 777				
600 + 700 SPOLU	143 800	212 287	137 800	212 287	6 000			

Poznámka: * - údaj, ktorý je v zhode s údajom uvedeným v Kontrakte na rok 2017

** - skutočnosť čerpania za rok 2017 - v celých číslach

EDIČNÁ A VYDAVATEĽSKÁ ČINNOSŤ

REDAKČNÁ ČINNOSŤ

V roku 2017 SKN vydala 17 titulov časopisov určených nevidiacim, slabozrakým a inak zdravotne postihnutým a 6 druhov kalendárov na rok 2018, čím splnila ukazovatele definované v kontrakte na rok 2017.

VÝROBA ZVUKOVÝCH DOKUMENTOV

NAHRÁVANIE ZVUKOVÝCH KNÍH

Nahranych bolo 162 titulov zvukových kníh v rozsahu 1 834,5 hodín čistého času zvukového záznamu (ččzz).

Z toho:

- v nahrávacích štúdiách 146 titulov v rozsahu 1 635,5 hodín ččzz,
- externe 16 titulov zvukových kníh v rozsahu 199 hodín ččzz.

Plán	Skutočnosť	Plnenie %
160 titulov	162	101
1 650 hodín ččzz	1 834,5	111

NAHRÁVANIE ZVUKOVÝCH ČASOPISOV

Nahranych bolo 14 titulov zvukových časopisov v počte 140 čísel v rozsahu 171 hodín ččzz.

Z toho:

- 12 titulov zvukových časopisov vydávaných SKN v rozsahu 144 hodín ččzz,
- 2 tituly zvukových časopisov vydávaných externými vydavateľmi v rozsahu 27 hodín ččzz.

Plán	Skutočnosť	Plnenie %
140 čísel	140	100

DIGITÁLNE SPRACOVANIE ZVUKOVÝCH KNÍH A ZVUKOVÝCH ČASOPISOV

Digitálne spracovaných v systéme MP3 bolo:

- 167 titulov zvukových kníh v rozsahu 1 812 hodín ččzz,
- 116 titulov prevzatých zvukových záznamov (z RTVS a iných zdrojov) v rozsahu 153 hodín ččzz,
- 13 titulov zvukových časopisov v počte 128 čísel v rozsahu 138 hodín ččzz.

Plán	Skutočnosť	Plnenie %
160 titulov zvukových kníh	167	111
1 650 hodín ččzz	1 812	110

KOPÍROVANIE ZVUKOVÝCH KNÍH A ZVUKOVÝCH ČASOPISOV

Skopírovaných na CD-R nosiče bolo:

- 160 titulov nových zvukových kníh v počte 2 624 kópií v rozsahu 1 621,5 hodín ččzz,
- 180 titulov starých zdigitalizovaných titulov zvukových kníh v počte 917 kópií v rozsahu 2 235 hodín ččzz,
- 94 titulov prevzatých zvukových záznamov v počte 797 kópií v rozsahu 122 hodín ččzz,
- 13 titulov zvukových časopisov v počte 9 100 kópií.

Plán	Skutočnosť	Plnenie %
160 nových titulov zvuk. kníh	160	112
170 starých titulov zvuk. kníh	180	106
9 440 kópií zvuk. časopisov	9 100	96

DIGITALIZÁCIA ZVUKOVÝCH KNÍH

Z audiokaziet bolo zdigitalizovaných 556 titulov zvukových kníh v rozsahu 6 330,5 hodín ččzz.

Plán	Skutočnosť	Plnenie %
500 titulov	556	111
5 500 hodín ččzz	6 330,5	115

ARCHIVOVANIE ZVUKOVÝCH KNÍH A ZVUKOVÝCH ČASOPISOV

K 31. 12. 2017 bolo archivovaných:

- 6 686 originálov zvukových kníh,
- 2 815 originálov zvukových časopisov.

POROVNANIE PLNENIA CIEĽOV VO VÝROBE ZVUKOVÝCH DOKUMENTOV V ROKOCH 2015 – 2017

Ukazovateľ	Počet	2015	2016	2017
Nahrávanie zvukových kníh	titulov	164	170	162
	hodín ččzz	1 755,5	1 955	1 834,5
Nahrávanie zvukových časopisov	titulov	140	140	140
	hodín ččzz	171	171	171
Digitálne spracovanie zvukových kníh	titulov	196	177	283
	hodín ččzz	1 926,5	1 962	1 965
Digitálne spracovanie zvukových časopisov	titulov	196	177	128
	hodín ččzz	1 926,5	1 962	159
Kopírovanie zvukových kníh	titulov nových	201	179	254
	hodín ččzz	1 956,5	1 986	1 743,5
	titulov starých	140	165	180
	hodín ččzz	1 882	2 029	2 235
Kopírovanie zvukových časopisov	CD nosičov	9 694	9 523	9 100
Digitalizácia zvukových kníh	titulov	515	529	556
	hodín ččzz	5 504,5	5 885	6 330,5

VÝROBA DOKUMENTOV V BRAILLOVOM PÍSME

KNIHY V BRAILLOVOM PÍSME

Podľa edičného plánu bolo pre výpožičný proces v knižnici vyrobených **134 titulov braillovských kníh** (plnenie na 111,66 %). Z toho dve knihy boli vyrobené v kombinácii s reliéfnymi obrázkami:

Plán	Skutočnosť	Plnenie v %
120 titulov	134	111,66

ČASOPISY

Vyrobeneých bolo 6 titulov časopisov v Braillovom písme v počte 38 čísel a 2 tituly časopisov vo zväčšenom type písma v počte 10 čísel. Náklad sa odvíjal od počtu predplatiteľov.

UČEBNICE PRE ŽIAKOV SO ZRAKOVÝM POSTIHNUTÍM

Na prepis učebníc do Braillovho písma má Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky uzatvorené zmluvy s jednotlivými vydavateľstvami, ktoré následne objednávajú ich výrobu v SKN. Ide o učebnice pre prvý a druhý stupeň základných škôl.

V roku 2017 sme získali objednávku z vydavateľstva Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá na výrobu učebnice Matematiky pre žiakov so zrakovým postihnutím. Prepis učebníc do Braillovho písma je zložitý proces, keďže učebnice je potrebné najskôr prispôsobiť výchovno-vzdelávacím potrebám žiakov so zrakovým postihnutím. Zvýšené nároky sa kladú taktiež na sadzbu a dvojité korektúru textov pred samotnou tlačou. Náročná na kvalitu a čas je taktiež výroba reliéfnych obrázkov, ktoré sú kombinované s textom učebníc, resp. tvoria obrázkovú prílohu učebnice. Celý výrobný proces sa uskutočňuje v úzkej spolupráci s modifikátormi týchto učebníc.

Ukončené učebnice:

Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá, s. r. o. Bratislava

Matematika pre 9. ročník základných škôl pre nevidiacich 1. časť 1. zväzok

Matematika pre 9. ročník základných škôl pre nevidiacich 1. časť 2. zväzok + obrázková príloha

Matematika pre 9. ročník základných škôl pre nevidiacich 1. časť 3. zväzok + obrázková príloha

Ukončené tituly	2015	2016	2017
beletria	132	132	134
učebnice a rôzne	2	6	1
spolu	134	138	135

RELIÉFNA GRAFIKA

V roku 2017 bolo vyrobených spolu 37 matríc na výrobu reliéfnych obrázkov pre vákuové tvarovanie spôsobom tzv. vrstvenej reliéfnej grafiky (externými autormi) a 90 matríc pre kombinovanú tlač do učebnice matematiky (na tlačiarni Emprint SpotDot).

Prehľad vyrobených reliéfnych obrázkov:

- 8 424 obrázkov vákuovým tvarovaním za tepla:
  - reliéfne portréty A₃ a A₄ pre Múzeum špeciálneho školstva v Levoči,
  - obrázky zvieratá pre Zoologickú záhradu Spišská Nová Ves,
  - do 2 detských kníh z edičného plánu SKN,
  - do publikácie Majster Pavol z Levoče,
  - do katalógu zbierkových predmetov Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši,
  - do nástenného reliéfneho kalendára na rok 2018 – téma Podďte s nami do ZOO,
- 1 800 obrázkov kombinovanou tlačou (reliéf + čiernotlač) do učebníc,
  - 90 matríc kombinovaných obrázkov do učebníc

Formovanie obrázkov	2015	2016	2017
vákuové tvarovanie	2 568	14 127	8 424
kombinovaná tlač	26 662	37	1 800

OBJEDNÁVKY Z EXTERNÉHO PROSTREDIA

Úlohou SKN je spolupracovať s externým prostredím pri spracovaní materiálov, ktoré korešpondujú s pravidlami prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím.

Prehľad objednávok:

- Matematika pre 9. ročník základných škôl pre nevidiacich 1. 2. a 3. časť + obrázkové prílohy,
- 12 čísel časopisov Naše ráno (pre 1. stupeň ZŠ) a Za svetlom (pre 2. stupeň ZŠ) v Braillovom písme a 12 čísel zvukového časopisu Bodka pre Združenie priateľov Základnej školy internátnej pre nevidiacich a slabozrakých v Levoči,
- 5 čísel časopisu Dúha s kultúrnou prílohou Dúhovka v Braillovom písme pre Úniu nevidiacich a slabozrakých Slovenska,
- orientačné braillovské popisky do vlakových súprav pre ŽOS TRADING Vrútky,
- materiály v Braillovom písme pre ZO Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska v Lučenci,
- Peter Vrlík/Peter Mišák *Rozprávky spod slovanskej lipy* v Braillovom písme obriadkovou tlačou a Danka Šagiová *Matej Hrebenda Hačavský* v Braillovom písme pre SLOVO občianske združenie na podporu tlače pre nevidiacich a slabozrakých občanov v SR v Levoči,
- texty v Braillovom písme, braillovské popisy exponátov, tlač reliéfnych portrétov osobnosti slepeckého hnutia, frézovanie 3D orientačných plánov, reliéfne predlohy Lormovej abecedy, digitálne modelovanie 3D orientačných plánov pre Múzeum špeciálneho školstva v Levoči do novootvorenej interaktívnej stálej expozície,
- Šlabikár pre neskoršie oslepnutých pre Rehabilitačné stredisko pre zrakovo postihnutých v Levoči,
- Almanach k 95. výročiu vzniku školy v Braillovom písme pre Spojenú školu internátnu v Levoči,
- texty v Braillovom písme pre Združenie kresťanských spoločenstiev mládeže,
- katalóg vybraných exponátov v Braillovom písme a reliéfnej grafike pre Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši,
- List Ježiškovi v Braillovom písme pre Slovenskú poštu a. s.
- reliéfná tabuľa zvieratá s jej popisom pre Zoologickú záhradu v Spišskej Novej Vsi.

KALENDÁRE NA ROK 2018

Oddelenie tlače a expedície zabezpečilo výrobu a expedíciu 6 druhov kalendárov na rok 2018 pre zrakovo postihnutých (plnenie na 100 %).

Prehľad vyrobených kalendárov:

	Náklad v ks
Stolový kombinovaný (sútlač braillo + čiernotlač)	100
Stolový čiernotlačový	150
Veľký braillovský	53
Jednolistový (súčasť časopisu Nový život)	156
Cirkevný	30
Nástenný reliéfny	100

Kalendáre boli expedované na základe individuálnych objednávok používateľov, aj ako prílohy časopisov jednotlivým predplatiteľom.

Výdavky na projekt v členení podľa ekonomickej klasifikácie	VÝDAVKY celkom		FINANČNÉ KRYTIE					
			Z prostriedkov ŠR		Z tržieb a výnosov		Z iných zdrojov	
	*	**	*	**	*	**	*	**
a	1	2	3	4	5	6	7	8
610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV spolu:	315 711	385 081	288 711	309 806	27 000	75 275		
620 - Poistné a príspevok do poisťovní spolu:	120 610	147 982	120 610	120 718		10 542		16 722
630 - Tovary a služby spolu:	306 084	267 760	306 084	267 735		25		
640 - Bežné transfery spolu:	2 600	2 264	2 600	1 860		404		
600 - Bežné výdavky spolu	745 005	803 087	718 005	700 119	27 000	86 246		16 722
700 - Kapitálové výdavky spolu								
600 + 700 SPOLU	745 005	803 087	718 005	700 119	27 000	86 246		16 722

Poznámka: * - údaj, ktorý je v zhode s údajom uvedeným v Kontrakte na rok 2017

** - skutočnosť čerpania za rok 2017 - v celých číslach

MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

SKN v súlade s pôsobnosťou knižnice aj v roku 2017 rozvíjala medzinárodnú kultúrnu spoluprácu s partnerskými organizáciami pre zrakovo a inak zdravotne postihnutých v zahraničí.

Dlhoročné, mimoriadne dobré a intenzívne kontakty udržiavame s **Knihovnou a tiskárňou pro nevidomé Karla Emanuela Macana v Prahe** pri vzájomnej výmene informácií a koordinácii postupov v oblasti poskytovania knižnično-informačných služieb osobám so zrakovým postihnutím.

Redakcia udržiava úzke kontakty s partnerskou redakciou **ZORA v Prahe**, od ktorej príležitostne preberá príspevky (najmä články o jubilantoch a nekrológy) a roky si recipročne vymieňa periodiká. Sporadicky sa navštevujeme a inšpirujeme vo svojej práci. Na pozvanie vedenia Sjedenocenej organizace nevidomých a slabozrakých České republiky a českej redakcie sa šéfredaktorka zúčastnila vlnajších oslavách 100-ročnice časopisu ZORA (26. 1. 2017). Na slávnostnom večere v sále Martinů v Lichtenštajnskom paláci na Malostránskom námestí vystúpila s pozdravným príhovorom.

Každoročne pribúdajú v našej knižnici nové digitálne služby. Ich ďalšie zlepšovanie a rozvoj je podmienený neustálym sledovaním vývoja trendov hlavne v zahraničí. Naším cieľom v roku 2017 bola prezentácia digitálnej knižnice a digitálnej fonotéky nielen na domácich a zahraničných konferenciách – **INFOS 2017**/ Medzinárodné informatické sympóziu (25. - 28. 4. 2017, Stará Lesná) **INFORUM 2017** / Konferencia o profesionálnych informačných zdrojoch (30. -31. 5. 2017, Praha), konferencia **CDA 2017** : Výmena skúseností z prevádzky a budovania LTP archívov (9. 11. 2017, Bratislava), **ITAPA 2017** (15. 11. 2017, Bratislava), **Bibliosféry 2017** (20. – 23. 11. 2017, Jasná), ale aj snaha porovnať naše a zahraničné knižnično-informačné služby. Na týchto podujatiach sme mali možnosť osobných konzultácií a výmeny skúseností s mnohými zástupcami zahraničných knižníc a ďalších inštitúcií (Národní knihovna Praha, Országos Széchényi Könyvtár / Národná Széchényiho knižnica Budapešť, Národní muzeum Praha, ČVUT Praha – EKSA: stredisko pro podporu studentů se

specifickými potrebami, Masarykova univerzita Brno – Teiresiás: stredisko pro pomoc studentům se specifickými nároky, Tritius-Clavius Brno). Uvedené stretnutia mienime využiť pri zavádzaní nových digitálnych služieb SKN.

Názov činnosti: Sumár činností

(v eurách)

Výdavky na projekt v členení podľa ekonomickej klasifikácie	VÝDAVKY celkom		FINANČNÉ KRYTIE					
			Z prostriedkov ŠR		Z tržieb a výnosov		Z iných zdrojov	
	*	**	*	**	*	**	*	**
a	1	2	3	4	5	6	7	8
610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV spolu:	417 711	522 236	384 711	446 961	33 000	75 275		
620 - Poistné a príspevok do poisťovní spolu:	154 610	194 588	154 610	167 324		10 542		16 722
630 - Tovary a služby spolu:	312 084	277 558	312 084	277 533		25		
640 - Bežné transfery spolu:	4 400	3 215	4 400	2 811		404		
600 - Bežné výdavky spolu	888 805	997 597	855 805	894 629	33 000	86 246		16 722
700 - Kapitálové výdavky spolu				17 777				
600 + 700 SPOLU	888 805	1 015 374	855 805	912 406	33 000	86 246		16 722

Poznámka: * - údaj, ktorý je v zhode s údajom uvedeným v Kontrakte na rok 2017

** - skutočnosť čerpania za rok 2017 - v celých číslach

4 Rozpočet organizácie

4.1 Plnenie ukazovateľov rozpočtu

a) Prevádzkové dotácie – bežný transfer

Rekapitulácia (bežný transfer):

(v eurách)

Ukazovateľ	Ekonomická klasifikácia	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie k 31. 12. 2017
Príspevok od zriaďovateľa - celkom	600	855 805	900 387	894 629
1. Bežné výdavky na činnosť - spolu	600	855 805	879 084	873 326
z toho:				
mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	610	384 711	446 961	446 961
2. Prioritné projekty – spolu				
v tom:				
Prvok 08T 0105	600	0	15 000	15 000
(Projekt informatizácie kultúry)				
Prvok 08T 0109	600	0	6 303	6 303
(Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva)				
Orientačný ukazovateľ				
3. Priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov	x	48,00	48,00	

Na základe rozpisového listu MK SR č. MK-961/2017-341/916 zo dňa 14. 1. 2017 boli pre Slovenskú knižnicu pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči rozpísané záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu na rok 2017 vo výške 855 805 EUR.

V roku 2017 boli upravené záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu rozpočtovým opatrením č. 1 na realizáciu prioritných projektov v prvku 08T 0105 – Projekt informatizácie kultúry „Redizajn webového sídla SKN“ o sumu 15 000 EUR, v prvku 08T 0109 – Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva „Majster Pavol z Levoče“ o sumu 12 000 EUR. Rozpočtovým opatrením č. 2 bol upravený rozpočet bežných výdavkov na rok 2017 o sumu 23 279 EUR na celkovú výšku 906 084 EUR, v tom kategória 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania o 17 250 EUR na celkovú výšku 401 961 EUR, v tom položka 611 – Tarifný plat, osobný plat, základný plat... o sumu 15 000 EUR a položka 614 – Odmeny o sumu 2 250 EUR. V kategórii 620 - Poistné a príspevok do poisťovní o sumu 6 029 EUR. Týmto rozpočtovým opatrením bolo zabezpečené zvýšenie platov zamestnancov v súlade s nariadením vlády SR č. 366/2016 Z. z., ktorým sa upravujú platové tarify na rok 2017 a v súlade s Memorandom o úprave platových pomerov niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme na úrovni 2 % priznaných funkčných platov v termíne od 1. 9. 2017 do 31. 12. 2017 formou odmeny.

Rozpočtovým opatrením č. 2 boli upravené záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu o + 23 279 EUR. Z toho kategória 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania o + 17 250 EUR, v tom 611 – Tarifný plat, osobný plat, základný plat 15 000 EUR, 614 – Odmeny 2 250

EUR a kategória 620 - Poistné a príspevok do poisťovní o + 6 029 EUR. Týmto rozpočtovým opatrením bolo zabezpečené zvýšenie platov zamestnancov v súlade s nariadením vlády SR č. 366/2016 Z. z., ktorým sa upravujú platové tarify na rok 2017 a v súlade s Memorandom o úprave platových pomerov niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme na úrovni 2% priznaných funkčných platov v termíne o 1. 9. do 31. 12. 2017 formou odmeny.

Rozpočtovým opatrením č. 3 boli upravené záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu upravené o – 45 000 EUR z kategórie 630 – Tovary a služby do kategórie 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania o + 45 000 EUR.

Rozpočtovým opatrením č. 4 boli upravené záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu v kategórii 630 – Tovary a služby v prvku 08T 0109 – Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva (Majster Pavol z Levoče) o – 5 697 EUR na výšku 6 303 EUR.

Prevádzkové dotácie (bežný transfer na činnosť) boli k 31. 12. 2017 čerpané vo výške 894 629 EUR z ročného rozpočtu 900 387 EUR, čo predstavuje čerpanie na 99 %. Z celkového rozpočtu 1 003 353 EUR bolo čerpané k 31. 12. 2017 vo výške 997 597 EUR, čo tvorí čerpanie na 99,4 %.

Bežné výdavky boli čerpané v nasledovných kategóriách takto:

Kategória 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy

Rozpočet stanovený rozpisom záväzných ukazovateľov bol vo výške 417 711 EUR (z toho zo ŠR: 384 711 EUR) a záväzný limit priemerného prepočítaného evidenčného stavu zamestnancov: 48,0. V roku 2017 bol rozpočet upravený na výšku 522 236 EUR (z toho zo ŠR: 446 961 EUR). Rozpočet v kategórii 610 bol čerpaný k 31. 12. 2017 vo výške 522 236 EUR (z toho zo ŠR: 446 961 EUR), čo predstavuje čerpanie na 100 % (zo štátneho rozpočtu na 100 %).

Kategória 620 – Poistné a príspevky do poisťovní

Rozpočet stanovený rozpisom rozpočtu na rok 2017 bol vo výške 154 610 EUR (z toho zo ŠR: 154 610 EUR). V roku 2017 bol rozpočet upravený na výšku 194 585 EUR (z toho zo ŠR: 167 323 EUR). Rozpočet v kategórii 620 bol čerpaný k 31. 12. 2017 vo výške 194 588 EUR (z toho zo ŠR: 167 324 EUR), čo predstavuje čerpanie na 100 % a zo štátneho rozpočtu 100 %.

Kategória 630 – Tovary a služby

Rozpočet v kategórii 630 vo výške 312 084 EUR bol v priebehu roka 2017 upravený na výšku 283 317 EUR (z toho zo ŠR: 283 292 EUR). Rozpočet v kategórii 630 bol k 31. 12. 2017 čerpaný vo výške 277 558 EUR (z toho zo ŠR: 277 533 EUR), čo je čerpanie na 98 % a zo štátneho rozpočtu 98 %.

Čerpanie v kategórii 630 ovplyvnili nasledovné položky a podpoložky:

Najvyššia finančná čiastka bola vynaložená na položke 637 – Služby s celkovým čerpaním vo výške 94 874 EUR. Z toho boli náklady hlavne na odmeny a príspevky (autorské honoráre za načítanie zvukových kníh a časopisov) vo výške 37 057 EUR, stravovanie vo výške 26 988 EUR a všeobecné služby vo výške 15 906 EUR. Druhou najvyššou čiastkou v rámci kategórie 630 bola položka 633 – Materiál s celkovým čerpaním vo výške 62 063 EUR. Z toho boli najvyššie náklady na všeobecný materiál vo výške 39 227 EUR, licencie vo výške 4 727 EUR, knihy, časopisy, noviny, učebnice, učebné pomôcky vo výške 4 661 EUR.

Ďalšou najvyššou položkou v rámci kategórii 630 bola položka 633 – Energie, voda a komunikácie vo výške 42 198 EUR. Z toho boli energie vo výške 27 268 EUR, vodné a stočné vo výške 2 751 EUR poštové služby vo výške 1 583 EUR a telekomunikačné služby vo výške 10 572 EUR.

Kategória 640 – Bežné transfery

Rozpočet na rok 2017 bol stanovený v objeme 4 400,00 EUR. V priebehu roka 2017 bol rozpočet upravený na sumu 2 811 EUR. Čerpanie k 31. 12. 2017 bolo vo výške 2 811 EUR. Z uvedenej položky

bolo čerpané hlavne na nemocenské dávky – náhrada príjmu pri DPN vo výške 2 472 EUR a členské príspevky vo výške 339 EUR. V percentuálnom vyjadrení bolo čerpanie vo výške 100 % k ročnému rozpočtu.

Analýza nákladov na prevádzku budov

SKN prevádzkuje dva objekty na Štúrovej 36 a na Námestí Majstra Pavla 32 v Levoči. Na prevádzku budov boli vynaložené tieto náklady:

spotreba materiálu: - režijný materiál 11 650 EUR,
spotreba energie: - elektrická energia 20 801 EUR,
- vodné a stočné 2 751 EUR,
- plyn 7 571 EUR,
oprava a údržba: - budovy 31 075 EUR,
- revízie a kontroly 7 235 EUR,
odpisy majetku: - odpisy budov 51 048 EUR.

b) Dotácie na investície – kapitálový transfer

- Kapitálové výdavky a ich čerpanie

V priebehu roka 2017 nebol schválený žiadny kapitálový transfer pre SKN. V roku 2017 bol čerpaný kapitálový transfer vo výške 17 777 EUR, ktorý bol schválený v roku 2016 zo zdroja 131G (nevyčerpané prostriedky roku 2016) v prvku 08S0105 – Knižnice a knižničná činnosť, a to na investičnú akciu SKN – Rozšírenie diskového poľa (č. IA: 34 565) vo výške 17 800 EUR zo schváleného projektu z preklasifikácie bežného transferu na kapitálový transfer.

Rekapitulácia (kapitálový transfer):

Zoznam investičných akcií čerpaných v roku 2017:

(v eurách)

Zaradenie investičnej akcie			Názov investičnej akcie	Limit čerpania kapitálových výdavkov			Čerpanie k 31. 12. 2017
Prvok	Číslo IA	Zdroj		položka	podpoložka	v EUR	
08S0105	34 565	131G	SKN – Rozšírenie diskového poľa	710		17 800	17 777
Spolu						17 800	17 777

4.2 Rozbor nákladov a výnosov

NÁKLADY:

(v eurách)

Účet	Skutočnosť k 31. 12. 2016	Schválený rozpočet 2017	Upravený rozpočet 2017	Skutočnosť k 31. 12. 2017
50 – Spotrebované nákupy	81 572	121 000	94 337	96 899
51 – Služby	108 462	151 500	147 340	135 935
52 – Osobné náklady	685 827	612 821	757 036	756 446
53 – Dane a poplatky	2 969	1 784	2 922	2 963

54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	1037	200	339	692
55 – Odpisy, rezervy a opravné položky	94 344	0	0	81 722
56 – Finančné náklady	1 378	1 500	1 379	1 467
59 – Dane z príjmov	265	0	0	69
Spolu	975 854	888 805	1 003 353	1 076 193

Rozpočet nákladov na rok 2017 bol schválený vo výške 888 805 EUR, z toho zo štátneho rozpočtu 855 805 EUR. V priebehu roka 2017 bol rozpočet upravený na výšku 1 003 353 EUR, z toho zo štátneho rozpočtu na výšku 900 387 EUR. Čerpanie v roku 2017 bolo vo výške 1 076 193 EUR. Rozpočet nákladov bol za rok 2017 čerpaný na 107 %. V celkových nákladoch sú zahrnuté aj odpisy, ktoré nie sú rozpočtované.

- Spotrebované nákupy

Z ročného rozpočtu spotrebovaných nákupov vo výške 94 337 EUR bolo k 31. 12. 2017 čerpané 96 899 EUR,
z toho:

- spotreba materiálu 65 776 EUR:

- spotreba PHM 3 160 EUR,
- spotreba benzínu 5 EUR,
- spotreba kníh 3 799 EUR,
- spotreba novín a časopisov 772 EUR,
- spotreba periodík 870 EUR,
- spotreba čistiacich prostriedkov 1 685 EUR,
- spotreba kancelárskeho materiálu 720 EUR,
- spotreba automateriálu 1 525 EUR,
- spotreba DHM 13 575 EUR,
- spotreba režijného materiálu 11 650 EUR,
- spotreba výrobného materiálu 16 461 EUR,
- spotreba knihárskeho materiálu 4 224 EUR,
- spotreba zvukového materiálu 5 869 EUR,
- spotreba ofsetového materiálu 29 EUR,
- spotreba prevádzkového materiálu 740 EUR,
- spotreba elektro materiálu 452 EUR,
- spotreba vodoinštaláčného materiálu 240 EUR.

- spotreba energie z ročného rozpočtu 31 071 EUR bola k 31. 12. 2017 čerpaná vo výške 31 123 EUR (elektrická energia 20 801 EUR, vodné a stočné 2 751 EUR, plyn 7 571 EUR).

- Služby

Z ročného rozpočtu služieb vo výške 147 340 EUR bolo k 31. 12. 2017 čerpané 135 935 EUR,
z toho:

- opravy a udržiavanie 42 239 EUR (bežná údržba 31 075 EUR, revízie 7 235 EUR, oprava automobilov 3 929 EUR),
- cestovné 3 022 EUR (tuzemské 2 797 EUR, zahraničné 225 EUR),
- náklady na reprezentačné: rozpočet 625 EUR, k 31. 12. 2017 bolo čerpané vo výške 858 EUR, náklady na reprezentačné boli čerpané výhradne v súvislosti s dôležitými udalosťami a pracovnými jednami.
- ostatné služby 89 816 EUR,
z toho:

- telekomunikačné služby 4 179 EUR,
- prenájom telekomunikačnej techniky 1 640 EUR,
- poštovné 1 852 EUR,
- požiarny technik, BOZP 1 200 EUR,
- školenia 1 191 EUR,
- tlač časopisov 8 947 EUR,
- poplatky 18 911 EUR,
- autorské honoráre (za načítanie zvukových kníh a časopisov a za príspevky do časopisov) 38 257 EUR,
- režijné náklady 8 867 EUR,
- licencie 4 772 EUR.

- Osobné náklady

Z ročného rozpočtu osobných nákladov (757 036 EUR) bolo k 31. 12. 2017 čerpané 756 446 EUR,
z toho:

- mzdové náklady 525 724 EUR (v tom mzdy – 446 556 EUR, dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru – 3 488 EUR, odmeny 75 680 EUR),
- náklady na zákonné sociálne poistenie 179 085 EUR,
- ostatné sociálne poistenie 15 503 EUR,
- zákonné sociálne náklady 36 134 EUR.

- Dane a poplatky

Z ročného rozpočtu daní a poplatkov (2 922 EUR) bolo k 31. 12. 2017 čerpané 2 963 EUR. Z uvedenej položky bolo čerpané na daň z nehnuteľností vo výške 1 177 EUR.

Ostatné dane a poplatky boli vo výške 1 786 EUR (komunálny odpad).

- Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť

K 31. 12. 2017 bolo z uvedenej položky čerpané 692 EUR, a to na:

- predaný materiál 353 EUR,
- bankové poplatky, členské príspevky 339 EUR.

- Odpisy NIM a HIM

Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku boli k 31. 12. 2017 vo výške 81 576 EUR. Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku nie sú rozpočtované.

- Finančné náklady

Z ročného rozpočtu finančných nákladov (1 379 EUR) bolo k 31. 12. 2017 čerpané vo výške 1 467 EUR. V tom poistenie motorových vozidiel vo výške 1 378 EUR a poplatky z účtov v štátnej pokladnici vo výške 89 EUR.

VÝNOSY:

(v eurách)

Účet	Skutočnosť k 31. 12. 2016	Schválený rozpočet 2017	Upravený rozpočet 2017	Skutočnosť k 31. 12. 2017
60 – Tržby za vlastné výrobky	57 026	33 000	102 966	44 281
64 – Ostatné výnosy	3 041	0	0	353
65 – Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	3 767	0	0	251
66 – Finančné výnosy	22	0	0	21
68 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov	912 026	855 805	900 387	1 021 436
Spolu	975 882	888 805	1 003 353	1 066 342

Rozpočet výnosov na rok 2017 bol schválený vo výške 888 805 EUR, z toho zo štátneho rozpočtu 855 805 EUR. V priebehu roka 2017 bol rozpočet upravený na výšku 1 003 353 EUR (z toho zo štátneho rozpočtu 900 387 EUR). Výnosy za rok 2017 boli vo výške 1 066 342 EUR, z toho zo štátneho rozpočtu bolo 980 102 EUR (v tom výnosy z bežných transferov ŠR vo výške 898 525 EUR a výnosy z kapitálových transferov ŠR vo výške 81 577 EUR), výnosy z bežných transferov od ostatných vo výške 6 191 EUR, výnosy z bežných transferov od Európskych spoločenstiev vo výške 35 084 EUR a výnosy z bežných transferov mimo VS vo výške 59 EUR. Rozpočet výnosov bol za rok 2017 plnený na 106 %.

Porovnanie celkových výnosov

(v eurách)

	k 31. 12. 2016	k 31. 12. 2017
Dotácia zo ŠR / výnosy z bežných transferov	775 568	898 525
Vlastné zdroje	106 221	44 906
Iné výnosy	0	0
Výnosy z kapitálových a iných transferov	94 093	122 911
Spolu	975 882	1 066 342

Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov

- Tržby z hlavnej činnosti

SKN dosahuje tržby len za hlavnú činnosť, vedľajšiu činnosť nerealizuje.

Výnosy celkom boli k 31. 12. 2017 vo výške 1 066 342 EUR.

Z toho:

▪ **Tržby za vlastné výrobky – 44 281 EUR**

z toho:

- predplatné za časopisy 3 704 EUR,
- predaj kalendárov 1 325 EUR,
- zhotovenie učebníc 10 954 EUR,
- zhotovenie časopisov 11 152 EUR,
- ostatné výnosy 17 146 EUR.

▪ **Tržby za tovar**

Tržby za tovar boli k 31. 12. 2017 vo výške 0 EUR.

▪ **Ostatné výnosy**

Ostatné výnosy boli k 31. 12. 2017 vo výške 353 EUR. Z toho tržby z predaja materiálu vo výške 353 EUR.

▪ **Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia**

Zúčtovanie ostatných rezerv bolo k 31. 12. 2017 vo výške 251 EUR, v tom ostatné rezervy z prevádzkovej činnosti vo výške 251 EUR.

▪ **Finančné výnosy**

- úroky 21 EUR.

▪ **Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov štátnych rozpočtových a príspevkových organizácií – 389 343 EUR**

- výnosy z bežných transferov zo ŠR: 894 629 EUR,
- výnosy z bežných transferov z predchádzajúceho obdobia: 3 896 EUR,
- výnosy z kapitálových transferov zo ŠR: 81 577 EUR,
- výnosy z bežných transferov od ostat.: 6 191 EUR,
- výnosy z bežných transferov ES: 35 084 EUR,
- výnosy z bežných transferov mimo VS: 59 EUR.

Rekapitulácia výnosov: Výnosy celkom k 31. 12. 2017 sú vo výške 1 066 342 EUR.

4.3 Hodnotenie hospodárskeho výsledku

Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči v účtovnej závierke k 31. 12. 2017 dosiahla **stratu – 9 851 EUR**. Uvedený hospodársky výsledok vznikol hlavne z dôvodu zapojenia mimorozpočtových prostriedkov ako spolufinancovanie k projektom ÚPSVaR: Podpora zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím (§ 59 Príspevok na činnosť pracovného asistenta a § 60 Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne). Zapojenie mimorozpočtových prostriedkov v roku 2017 bolo vo výške 16 722 EUR.

(v eurách)

UKAZOVATEĽ	SCHVÁLENÝ ROZPOČET 2017	UPRAVENÝ ROZPOČET	SKUTOČNOSŤ k 31. 12. 2017	ROZDIEL (6-5)
5 – TRIEDA	888 805 (855 805)	1 003 353 (900 387)	1 076 193	- 9 851
6 – TRIEDA	888 805 (855 805)	1 003 353 (900 387)	1 066 342	

ROZDIEL: VÝNOSY – NÁKLADY: 1 066 342 EUR – 1 076 193 EUR = - 9 851 EUR

4.4 Prioritné projekty a ich plnenie

a) bežné výdavky

V roku 2017 boli pre Slovenskú knižnicu pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči schválené prioritné projekty z bežných výdavkov:

Prvok 08T 0105 – Projekt informatizácie kultúry

- „Redizajn webového sídla SKN“ 15 000 EUR

Prvok 08T 0109 – Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva

- „Majster Pavol z Levoče“ 6 303 EUR

V roku 2017 boli čerpané finančné prostriedky zo schválených prioritných projektov vo výške 21 303 EUR. Z toho prioritný projekt „Redizajn webového sídla SKN“ vo výške 15 000 EUR a prioritný projekt „Majster Pavol z Levoče“ vo výške 6 303 EUR.

b) kapitálové výdavky

V priebehu roka 2017 nebol schválený žiaden kapitálový transfer pre SKN na prioritný projekt.

4.5 Rozbor výdavkov podľa prvkov ekonomickej klasifikácie a zdrojov

a) bežné výdavky

Pre SKN bol schválený program 08S0105 (Knižnice a knižničná činnosť) vo výške 888 805 EUR (z toho zo ŠR: 855 805 EUR). V priebehu roka 2017 bol rozpočet upravený na výšku 1 003 353 EUR, z toho zo ŠR vo výške 900 387 EUR. Čerpanie prvku 08S0105 bolo k 31. 12. 2017 vo výške 976 294 EUR (z toho zo ŠR: 873 326 EUR), čerpanie prvku 08T0105 a prvku 08T0109 bolo k 31. 12. 2017 bolo vo výške 21 303 EUR. Čerpanie celkom bolo k 31. 12. 2017 vo výške 997 597 EUR a zo štátneho rozpočtu vo výške 894 629 EUR.

Základný prvok, v ktorom organizácia realizuje svoju základnú činnosť
program 08S0105 – Knižnice a knižničná činnosť

Zdroj 111

Názov: 08S0105 (Knižnice a knižničná činnosť)	Celkom	610	620	630	640
Schválený rozpočet	855 805	384 711	154 610	312 084	4 400
Upravený rozpočet	879 084	446 961	167 323	261 989	2 811
Skutočnosť	873 326	446 961	167 324	256 230	2 811

Zdroj 46

Názov: 08S0105 (Knižnice a knižničná činnosť)	Celkom	610	620	630	640
Schválený rozpočet	33 000	33 000	0	0	0
Upravený rozpočet	67 882	40 191	27 262	25	404
Skutočnosť	67 883	40 190	27 264	25	404

Zdroj 1AC2

Názov: 08S0105 (Knižnice a knižničná činnosť)	Celkom	610	620	630	640
Schválený rozpočet	0	0	0	0	0
Upravený rozpočet	35 084	35 084	0	0	0
Skutočnosť	35 084	35 084	0	0	0

Zdroj 131G

Názov: 08S0105 (Knižnice a knižničná činnosť)	Celkom	610	620	630	640
Schválený rozpočet	0	0	0	0	0
Upravený rozpočet	0	0	0	0	0
Skutočnosť	3 897	0	0	3 897	0

Spolu

Názov: 08S0105 (Knižnice a knižničná činnosť)	Celkom	610	620	630	640
Schválený rozpočet	888 805	417 711	154 610	312 084	4 400
Upravený rozpočet	982 050	522 236	194 585	262 014	3 215
Skutočnosť	980 190	522 235	194 588	260 152	3 215

Prvky, v ktorých sa rozpočtujú tzv. prioritné projekty
program 08T0105 – Projekt informatizácie kultúry (Redizajn webového sídla SKN)

Zdroj 111

Názov: 08T0105 (Projekt informatizácie kultúry)	Celkom	610	620	630	640
Schválený rozpočet	0	0	0	0	0
Upravený rozpočet	15 000	0	0	15 000	0
Skutočnosť	15 000	0	0	15 000	0

program 08T0109 – Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva (Majster Pavol z Levoče)

Zdroj 111

Názov: 08T0105 (Projekt informatizácie kultúry)	Celkom	610	620	630	640
Schválený rozpočet	0	0	0	0	0
Upravený rozpočet	6 303	0	0	6 303	0
Skutočnosť	6 303	0	0	6 303	0

b) kapitálové výdavky

V roku 2017 nebol schválený žiadny kapitálový transfer pre SKN.

Prvky, v ktorých sa rozpočtujú tzv. prioritné projekty

V roku 2017 neboli pre SKN schválené žiadne prioritné projekty z kapitálových výdavkov.

Zdroj 131F

Názov: 08S0105 (Knižnice a knižničná činnosť)	Celkom	710
Schválený rozpočet	0	0
Skutočnosť	488,14	488,14

Finančné prostriedky vo výške 488,14 EUR boli nedočerpané finančné prostriedky z projektu „SKN – Dodávka a montáž klimatizácie v zasadacej miestnosti SKN“ (č. IA: 32 785, prvok: 08S0105), poukázané boli na účet MK SR ako vrátka nevyčerpaných prostriedkov v rámci zúčtovania finančných vzťahov za rok 2016 v roku 2017.

131G

Názov: 08S0105 (Knižnice a knižničná činnosť)	Celkom	710
Schválený rozpočet	0	0
Upravený rozpočet	17 800	17 800
Skutočnosť	17 777	17 777

Kapitálový transfer schválený v roku 2016 zo zdroja 131G (nevyčerpané prostriedky roku 2016) v prvku 08S0105 – Knižnice a knižničná činnosť, a to na investičnú akciu SKN – Rozšírenie diskového poľa (č. IA: 34 565) vo výške 17 800 EUR zo schváleného projektu z preklasifikácie bežného transferu na kapitálový transfer z roku 2016 vo výške 17 800 EUR. K 31. 12. 2017 bol čerpaný vo výške 17 777 EUR.

4.6 Vyhodnotenie použitia mimorozpočtových prostriedkov

a) bežné výdavky

V priebehu roka 2017 boli použité mimorozpočtové prostriedky z bežných výdavkov vo výške 16 722 EUR. Mimorozpočtové prostriedky boli zapojené hlavne z dôvodu spolufinancovania k projektom ÚPSVaR: Podpora zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím (§ 59 Príspevkov na činnosť pracovného asistenta a § 60 Príspevkov na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne).

b) kapitálové výdavky

V priebehu roka 2017 neboli použité mimorozpočtové prostriedky z kapitálových výdavkov.

5 Prostriedky Európskej únie a na spolufinancovanie

Názov projektu	Získaná suma (v EUR)	Prostriedky EU/ŠR (v EUR)	Forma vynaloženia	Použité prostriedky (v EUR)
Podpora zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím (§ 59 Príspevok na činnosť pracovného asistenta)	5 614	4 772 / 842	mzdy/odvody	5 614
Podpora zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím (§ 60 Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov CHD alebo CHP)	35 661	30 312 / 5 349	mzdy/odvody	35 661
Spolu	41 275	35 084* / 6 191**	mzdy/odvody	41 275

* prostriedky vo výške 35 084 EUR boli použité zo zdroja 1AC2 (Európsky sociálny fond – prostriedky EU), poskytnuté boli ÚPSVaR na základe zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

** prostriedky vo výške 6 191 EUR boli použité zo zdroja 46 (Iné zdroje), poskytnuté boli ÚPSVaR na základe zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

6 Podnikateľská činnosť

Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči nevykonáva podnikateľskú činnosť a hospodársky výsledok má vyčíslený len za hlavnú činnosť.

7 Zhodnotenie majetkovej pozície organizácie

Majetok a záväzky

Ako dlhodobý nehmotný majetok sa účtujú aktivované náklady na vývoj, softvér, ocenené autorské práva, projekty, technické zhodnotenie, ak nie je súčasťou ocenenia dlhodobého nehmotného majetku, ktorých vstupná cena je vyššia ako 2 400 EUR pre nehmotný majetok a doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok. Počiatočný stav dlhodobého nehmotného majetku k 1. 1. 2017 bol vo výške 14 572 EUR. V priebehu roka 2017 neboli zaznamenané ani prírastky, ani úbytky. Dlhodobý nehmotný majetok je evidovaný v počítači na inventárnych kartách a inventárnych knihách.

Ako dlhodobý hmotný majetok sa účtujú pozemky, stavby, byty a nebytové priestory, umelecké diela, zbierky, predmety z drahých kovov, samostatné hnuťelné veci a súbory hnuťelných vecí, ktoré majú samostatné technicko-ekonomické určenie, ktorých vstupná cena je vyššia ako 1 700 EUR s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok. Počiatočný stav dlhodobého hmotného majetku k 1. 1. 2017 bol 2 638 994 EUR. V roku 2017 bol obstaraný dlhodobý hmotný majetok vo výške 17 777 EUR. Vyradený bol dlhodobý hmotný majetok vo výške 27 409 EUR. Skutočný stav dlhodobého hmotného majetku bol k 31. 12. 2017 vo výške 2 629 362 EUR. Tento majetok je evidovaný v počítači na inventárnych kartách a inventárnych knihách.

Drobný hmotný a nehmotný majetok je evidovaný v počítači a aj fyzicky na inventárnych kartách. Drobný majetok s dobou použiteľnosti kratšou ako jeden rok alebo s obstarávacou cenou u hmotného majetku od 1 EUR do 1 700 EUR a u nehmotného majetku od 1 EUR do 2 400 EUR sa vedie na osobných kartách zamestnancov.

Počiatkový stav DHM bol k 1. 1. 2017 vo výške 264 872 EUR. V roku 2017 bol zakúpený DHM v celkovej hodnote 10 210 EUR. V roku 2017 bol vyradený DHM vo výške 6 596 EUR. Konečný stav DHM bol k 31. 12. 2017 vo výške 268 486 EUR.

Počiatkový stav DNM bol k 1. 1. 2017 vo výške 12 452 EUR. V roku 2017 bol zakúpený DNM vo výške 3 420 EUR a vyradený nebol žiadny DNM. Konečný stav DNM k 31. 12. 2017 bol vo výške 15 872 EUR.

Drobný hmotný a nehmotný majetok je evidovaný na podsúvahových účtoch 771 a 790 a v operatívnej evidencii na inventárnych kartách.

Majetkové usporiadanie nehnuteľností:

SKN spravovala k 31. 12. 2017 tieto nehnuteľnosti:

1. Budova na Námestí Majstra Pavla 32, zapísaná na liste vlastníctva č. 989, katastrálne územie Levoča, č. parcely 855, výmere 429 m².
2. Budova na Štúrovej ulici 36, so zastavanou plochou (dvorom) a garážou s trafostanicou, zapísaných na liste vlastníctva č. 989, katastrálne územie Levoča, č. parciel 1192, 1193, 1194/1 a 1194/2 o výmere 599 m², 748 m², 33 m² a 30 m², pričom stavba na parcele 1194/2 je evidovaná na LV č. 3380.

Nehnuteľnosti sú zaevidované a majetkovo vysporiadané.

Rekapitulácia majetku k 31. 12. 2017

Účet	Názov účtu	Skutočný stav (v EUR)
021	Budovy a stavby	517 001
022	Stroje, prístroje	1 517 300
023	Dopravné prostriedky	83 738
029	Ostatný dlhodobý hmotný majetok	503 325
031	Pozemky	7 996
771 -790	Drobný nehmotný majetok	15 872
771 -790	Drobný hmotný majetok	268 486
		2 913 718

Pohľadávky a záväzky

Pohľadávky v eurách		
	Hodnota k 31. 12. bežného účtovného obdobia	Hodnota k 31. 12. bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Pohľadávky - podľa doby splatnosti	160	430
Pohľadávky v lehote splatnosti	160	430
Pohľadávky po lehote splatnosti		
Spolu (súčet riadkov súvahy 048 a 060)	160	430
Pohľadávky podľa zostatkovej doby splatnosti	160	430
Pohľadávky so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka	160	430
Pohľadávky so zostatkovou dobou splatnosti od 1 roka do 5 rokov		
Pohľadávky so zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako 5 rokov		
Spolu (súčet riadkov súvahy 048 a 060)	160	430
Záväzky v eurách		
	Výška k 31. 12. bežného účtovného obdobia	Výška k 31. 12. bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Záväzky - podľa doby splatnosti	97 657	73 039
Záväzky v lehote splatnosti	97 657	73 039
Záväzky po lehote splatnosti		
Spolu (súčet riadkov súvahy 140 a 151)	97 657	73 039
Záväzky podľa doby splatnosti	97 657	73 039
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti do jedného roka	97 657	73 039
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti od jedného roka do päť rokov		
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako päť rokov		
Spolu (súčet riadkov súvahy 140 a 151)	97 657	73 039

Stav a vývoj pohľadávok celkom

K 31. 12. 2017 boli evidované pohľadávky vo výške 160 EUR, ide o účet 311 – Odberatelia.

Stav a vývoj záväzkov celkom

Záväzky evidované k 31. 12. 2017 sumou 97 657 EUR pozostávajú zo záväzkov voči dodávateľom, zamestnancom SKN, inštitúciám sociálneho zabezpečenia a zdravotným poisťovniam, daňovému úradu a iné záväzky:

321 – Dodávatelia	3 793 EUR
331 – Zamestnanci	38 029 EUR
333 – Záväzky voči zamestnancom	0 EUR
336 – Zúčtovanie s orgánmi sociálneho poistenia a zdravotného poistenia	33 372 EUR
342 – Ostatné priame dane	8 055 EUR
345 – Ostatné dane a poplatky	33 EUR
372 – Transfery a ostatné zúčtovanie...	1 623 EUR
379 – Iné záväzky	10 787 EUR
472 – Záväzky zo sociálneho fondu	1 965 EUR

- a) záväzky voči dodávateľom v sume 3 793 EUR vznikli z došlých dodávateľských faktúr ku koncu sledovaného obdobia, úhrada ktorých z časových dôvodov nemohla byť realizovaná,
- b) záväzky voči zamestnancom, inštitúciám sociálneho zabezpečenia a zdravotným poisťovniam, daňovému úradu a iné záväzky súvisiace s vyplatením mzdových prostriedkov za mesiac december 2017 vo výplatnom termíne január 2018.

8 Zhodnotenie zamestnanosti

POČET ZAMESTNANCOV

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky rozpisom záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2017 stanovilo pre Slovenskú knižnicu pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči orientačný ukazovateľ – priemerný prepočítaný evidenčný počet zamestnancov v počte 48,0.

K 31. 12. 2017 bol **priemerný prepočítaný evidenčný počet zamestnancov 46,6**.

K 31. 12. 2017 bol **evidenčný počet zamestnancov vo fyzických osobách 46**, z toho 30 žien, čo predstavuje 65,2 %-ný podiel.

VÝVOJ STAVU ZAMESTNANOSTI

- stav k 31. 12. 2016	46
- počet prijatých zamestnancov v roku 2017	0
- počet skončených pracovných pomerov v roku 2017	0
- stav k 31. 12. 2017	46

ŠTRUKTÚRA ZAMESTNANCOV K 31. 12. 2017

	Počet
vedúci zamestnanci	7
odborní zamestnanci knižníc	27
administratívni zamestnanci	4
ostatní (robotníci, prev. zamestnanci)	8
Spolu	46

V SKN je zavedený dvojstupňový systém riadenia. Základným organizačným stupňom riadenia a rozhodovania, nositeľom úloh organizácie je oddelenie.

V súlade s organizačnou štruktúrou mala SKN 7 riadiacich zamestnancov, z toho:

- 1 zamestnanec vo funkcii riaditeľ,
- 6 zamestnancov vo funkcii vedúcich oddelení.

Podiel žien vo vedúcich funkciách: 42,9 %.

KVALIFIKAČNÁ ŠTRUKTÚRA ZAMESTNANCOV K 31. 12. 2017

VŠ 2. stupňa	VŠ 1. stupňa	ÚSO	SO	Z
20	1	21	3	1

Zamestnanci s vysokoškolským vzdelaním 1. a 2. stupňa tvorili 45,6 % z celkového počtu zamestnancov.

VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA ZAMESTNANCOV K 31. 12. 2017

Do 25 r.	26 – 30 r.	31 – 35 r.	36 – 40 r.	41 – 45 r.	46 – 50 r.	51 – 55 r.	56 – 60 r.	Nad 60 r.
0	1	3	4	9	5	7	9	8

Priemerný vek zamestnancov bol 49,8 roka.

ZAMESTNÁVANIE OBČANOV SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

SKN zamestnávala 8 zamestnancov so zdravotným postihnutím.

Podľa § 55 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov má SKN priznané postavenie chránenej dielne, v ktorej zamestnáva všetkých 8 občanov so zdravotným postihnutím. Jednou z foriem finančných podpôr, ktoré prispievajú k zamestnávaniu týchto občanov je príspevok na činnosť pracovného asistenta. Jeden pracovný asistent pomáha 3 nevidiacim zamestnancom prekonávať bariéry pri vykonávaní zamestnania a osobných potrieb počas pracovného času.

DOHODY O PRÁČACH VYKONÁVANÝCH MIMO PRACOVNÉHO POMERU

V hodnotenom období boli uzatvorené 2 dohody o pracovnej činnosti.

ODMEŇOVANIE ZAMESTNANCOV

Odmeňovanie zamestnancov upravuje zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Podľa základnej stupnice platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme bolo k 31. 12. 2017 odmeňovaných 14 zamestnancov, podľa osobitnej stupnice platových taríf vybraných skupín zamestnancov bolo odmeňovaných 32 zamestnancov.

Na diferencované odmeňovanie zamestnancov mali vplyv najmä príplatky (za riadenie, osobný príplatok), nadčasy a odmeny.

Na základe kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa pre zamestnávateľov, ktorí pri odmeňovaní postupujú podľa zákona o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme na rok 2017 došlo k valorizácii platových taríf zamestnancov o 4 % od 1. januára 2017. V súlade s Memorandom o úprave platových pomerov zamestnancov v štátnej službe a niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme sa v termíne od 1. septembra 2017 do 31. decembra 2017 zvýšili platy zamestnancov na úrovni 2 % priznaných funkčných platov formou odmeny.

PRIEMERNÝ MESAČNÝ PLAT ZAMESTNANCOV

Rok	Suma v eurách
2015	814,00
2016	848,00
2017	934,00

Pre rok 2017 bol schválený rozpočet na položke 610 – *Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania* vo výške 417 711 EUR, z toho zo štátneho rozpočtu 384 711 EUR, čím boli pokryté tarifné platy a príplatky za riadenie. Všetky ďalšie príplatky (osobný príplatok, príplatok za prácu nadčas, príplatok za prácu v noci, príplatok za prácu v sobotu alebo v nedeľu) a taktiež jubilejné odmeny sú hradené z vlastných príjmov, t. j. zo zdroja 46 – *Iné zdroje*, resp. zo zdroja 1AC2 – *Európsky sociálny fond*, ktoré organizácia dosiahne alebo nedosiahne. Rozpočet na položke 610 bol upravený v priebehu roka 2017 na výšku 522 236 EUR, z toho zo štátneho rozpočtu vo výške 446 961 EUR. Úpravami záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu bolo taktiež zabezpečené zvýšenie platov zamestnancov v súlade s nariadením vlády SR č. 366/2016 Z. z., ktorým sa upravujú platové tarify na rok 2017 a v súlade s Memorandom o úprave platových pomerov niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme na úrovni 2 % priznaných funkčných platov v termíne od 1. 9. 2017 do 31. 12. 2017 formou odmeny.

Priemerný mesačný plat za rok 2017 bol vo výške 934 EUR, z toho zo štátneho rozpočtu vo výške 798 EUR.

AKTIVITY NA ROZVOJ ĽUDSKÝCH ZDROJOV

Obsah vzdelávania bol v roku 2017 zameraný na skvalitňovanie a pripravenosť zamestnancov vykonávajúcich prácu vo verejnom záujme na plnenie úloh vyplývajúcich z opisov ich pracovných činností.

Prehľad vzdelávacích aktivít:

- školenie SOFTIP Ročná mzdová zvierka 2016,19. 1. 2017, Košice,
- pracovné stretnutie informatikov organizácií rezortu Ministerstva kultúry SR, 16. – 17. 1. 2017, Ministerstvo kultúry SR, Bratislava,
- pracovné rokovanie k návrhu zákona o povinných výtlačkoch, 10. 3. 2017, Ministerstvo kultúry SR, Bratislava,
- konferencia Hrebenda putujúci k dnešku, 29. 3. 2017, Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu, Levoča,
- 16. ročník odborného seminára pre knihovníkov a informačných špecialistov TLIB – Trendy v knižničnej praxi, 3. – 4. 4. 2017, Štátna vedecká knižnica, Banská Bystrica,
- Skype konferencia RoboBraille, 18. 4. 2017, Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, Bratislava,
- 39. medzinárodné informatické sympóziu INFOS 2017, 25. – 28. 4. 2017, Stará Lesná,
- akreditovaný vzdelávací program pre pracovníkov knižníc s neknihovníckym vzdelaním Vzdelávanie knihovníkov verejných knižníc pre znalostnú spoločnosť, 17. – 19. 5. 2017, Slovenská národná knižnica, Martin,
- 23. ročník medzinárodnej konferencie o profesionálnych elektronických informačných zdrojoch INFORUM 2017, 30. – 31. 5. 2017, Praha,
- konferencia CDA 2017: Výmena skúseností z prevádzky a budovania LTP archívov, 9. 11. 2017, Univerzitná knižnica, Bratislava,
- medzinárodný kongres ITAPA 2017: Technology & HumanITy, 15. 11. 2017, Bratislava,
- konferencia Bibliosféry – knihovnícke sféry dôverné, 20. – 23. 11. 2017, Jasná,
- pracovné stretnutie informatikov organizácií rezortu Ministerstva kultúry SR, 5. 12. 2017, Ministerstvo kultúry SR, Bratislava.

Prednášková činnosť:

- Krajská knižnica v Žiline (21. 2. 2017), Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči (14. 3. 2017), Spojená škola internátna v Levoči (28. 3. 2017), Podtatranská knižnica v Poprade (6. 4. 2017):
Mgr. Norbert Végh, Predvádzanie Digitálnej fonotéky – novej služby digitálnej knižnice SKN,
- celoslovenská konferencia Hrebenda putujúci k dnešku, Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči, 29. 3. 2017:
Ing. Daniela Bonková: Matej Hrebenda a knižnica v kontexte odkazu nevidiaceho širiteľa knižnej kultúry,
- 39. medzinárodné informatické sympóziu INFOS 2017 v Starej Lesnej, 25. – 28. 4. 2017:
Mgr. Norbert Végh: Digitálna fonotéka pre nevidiacich,
- rekvalifikačný kurz pre pracovníkov s neknihovníckym vzdelaním, Slovenská národná knižnica v Martine, 17. 5. 2017:
Všeobecný úvod do knihovníctva – Informačné technológie v knižnici,
- 23. ročník konferencie INFORUM 2017, Vysoká škola ekonomická v Prahe, 30. – 31. 5. 2017:
poster Digitálna fonotéka pre nevidiacich,
- Mestská knižnica v Bratislave (12. 9. 2017), Miestna knižnica Petržalka v Bratislave (12. 9. 2017):
Ing. František Hasaj, Mgr. Alena Repaská, Mgr. Norbert Végh,: Prezentácia činnosti a služieb SKN, predvádzanie digitálnej knižnice a digitálnej fonotéky pre nevidiacich,
- seminár Pramene Slovenskej hudby, Univerzitná knižnica v Bratislave, 26. – 27. 9. 2017:
Mgr. Norbert Végh: Digitálna fonotéka pre nevidiacich v praxi,

- Liptovská knižnica G. Fejérpataky-Belopotočského v Liptovskom Mikuláši (16. 10. 2017), Knižnica A. Bernoláka v Nových Zámkoch (15. 11. 2017):
Mgr. Norbert Végh: Predvádzanie digitálnej knižnice a digitálnej fonotéky pre nevidiacich,
- konferencia Bibliosféry – knihovnícke sféry dôverné v Jasnej, 20. – 23. 11. 2017:
Mgr. Norbert Végh: Nové služby v knižniciach.

Publikačná činnosť:

- VÉGH, Norbert. Digitálna fonotéka pre nevidiacich. *ITlib Informačné technológie a knižnice*. 21(3), 59-60. ISSN 335-793X.

Kolektívne členstvo v profesijných združeniach:

- Slovenská asociácia knižníc,
- Spolok slovenských knihovníkov a knižníc,
- Slovenská národná skupina Medzinárodného združenia hudobných knižníc, archívov a dokumentačných stredísk (IAML).

Individuálne členstvo v odborných komisiách a profesijných združeniach:

- Ing. František Hasaj – člen Ústrednej knižničnej rady, poradného orgánu ministra kultúry Slovenskej republiky,
- Mgr. Alena Repaská – členka odbornej komisie Fondu na podporu umenia pre podprogram 6.1 Knižnice, členka celoslovenského výboru Spolku slovenských knihovníkov a knižníc, členka komisie na tvorbu zbierok Múzea špeciálneho školstva v Levoči,
- Mgr. Gabriela Rerková - členka výboru Regionálnej organizácie Slovenského syndikátu novinárov v Košiciach,
- Mgr. Norbert Végh – člen pracovnej skupiny pre interoperabilitu informačných systémov – Národné osvetové centrum v Bratislave, člen výboru krajskej pobočky Spolku slovenských knihovníkov a knižníc Prešovského kraja.

Výstavná činnosť:

Izba Mateja Hrebendu. Stála expozícia exponátov týkajúcich sa života a práce Mateja Hrebendu, Námestie Majstra Pavla 32 v Levoči. Vybrané exponáty sa dajú vyhmatať, texty výstave sú prístupné návštevníkom vo zväčšenom type písma, v Braillovom písme a vo zvukovom zázname.

Slovensko a UNESCO. Hmatová výstava s ukážkami postupu výroby rovnomennej knihy pre nevidiacich v kombinácii Braillovo písma – zväčšený typ písma – reliéfná grafika, v zasadaacej miestnosti SKN, Štúrova 36 v Levoči.

Videnie nevidenia – i videnia. Putovná hmatová výstava kresleného humoru o ľuďoch, ktorým zrak úplne alebo čiastočne chýba, ale aj o zraku ako takom od autorov z rôznych kútov sveta, doplnená o reliéfnu grafiku. Zámerom výstavy je humornou, nenásilnou formou upozorniť ľudí na to, akú dôležitú úlohu plní v ľudskom živote zrak a aké prekážky musia prekonávať tí, ktorým tento vnem chýba. V roku 2017 bola inštalovaná postupne v Gemerskej knižnici Pavla Dobšinského v Rožňave, Zemplínskej knižnici v Trebišove a v Knižnici Juraja Fándlyho v Trnave. V súčasnosti inštalovaná na chodbe 1. poschodia SKN, Štúrova 36 v Levoči.

Majster Pavol z Levoče. Ruky a zlato v službe ducha. Výstava inštalovaná v priestoroch SNM–Historického múzea na Bratislavskom hrade od 6. decembra 2017 do 18. marca 2018 pri príležitosti 500. výročia ukončenia prác na hlavnom oltári v Chráme sv. Jakuba v Levoči. Predstavuje osobnosť Majstra Pavla z Levoče a jeho tvorbu v širšom dobovom kontexte. Výstava je obohatená o haptickú a interaktívnu zónu. V tejto časti sa zrakovo postihnutí návštevníci môžu zoznámiť s dielom Majstra Pavla z Levoče prostredníctvom publikácie *Majster Pavol z Levoče*, ktorú vydala Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči v roku 2017. Kniha obsahuje farebné fotografie a reliéfné obrázky pre nevidiacich

a je vytlačená v sýtlači čiernotlač a Braillovo písmo. Návštevníkom sú okrem samotnej knihy sprístupnené aj matrice, z ktorých sa vyrábali reliéfne obrázky, odliatky sôch a tiež vyrezaná drevená silueta levočského oltára.

ANALYTICKÉ MATERIÁLY A SMERNICE

- Výročná správa za rok 2016,
- Správa o činnosti a hospodárení za 1. polrok 2017,
- Plán hlavných úloh na rok 2018,
- Dodatok č. 1 k Internej smernici č. 1/2016 verejného obstarávateľa k zadávaniu zákaziek na dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác, na poskytnutie služieb a na zadávanie koncesíí v zmysle zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov zo dňa 31. mája 2017, účinnosť od 1. júna 2017,
- Bezpečnostný projekt na ochranu osobných údajov – aktualizácia projektu v súlade so zákonom č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Na základe vyžiadania Ministerstva kultúry Slovenskej republiky boli spracované tieto správy:

- Integrovaná politika Slovenskej republiky – odpočet plnenia za rok 2016,
- Koncepcia starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru do roku 2020 – odpočet plnenia za roky 2015 – 2017,
- Správa o postavení a právach príslušníkov národnostných menšín – odpočet plnenia za rok 2016,
- Národný akčný plán pre deti na roky 2013 – 2017 – odpočet plnenia za rok 2017.

BEZPEČNOSŤ A OCHRANA ZDRAVIA PRI PRÁCI A POŽIARNA OCHRANA

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci:

Stav na úseku pracovnej úrazovosti, havárií a porúch technických zariadení a chorôb z povolania:

- stav a vývoj pracovnej úrazovosti: nebol zaznamenaný žiaden pracovný úraz,
- prevádzkové nehody, havárie: neboli žiadne,
- choroby z povolania: neboli žiadne.

Stav a úroveň pracovného prostredia a pracovných podmienok: v SKN nie sú vyhlásené žiadne rizikové práce a pracoviská, pracovné podmienky žien boli v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ich pracovné podmienky.

Osobné ochranné pracovné prostriedky: boli poskytované zamestnancom podľa zoznamu osobných ochranných pracovných prostriedkov, ktorý je spracovaný v súlade s hodnotením nebezpečenstiev a ohrození vyplývajúcich z pracovného procesu a pracovného prostredia.

Systém riadenia, kontroly, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a vzdelávania:

- v priebehu roka bola vykonávaná kontrola pracovísk zo strany vedúcich zamestnancov a autorizovaného bezpečnostného technika,
- bezpečnostno-technický stav objektov a stav technických zariadení bol vyhovujúci,
- školenie o BOZP bolo v roku 2017 vykonané pre všetkých zamestnancov.

Vyhodnotenie politiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci:

- zásadné zámery, ciele a zásady politiky BOZP boli plnené a realizované.

Ochrana pred požiarmi:

V roku 2017 nebol zaznamenaný žiadny požiar. Ochrana pred požiarmi bola zabezpečovaná riaditeľom a technikom požiarnej ochrany podľa príslušných predpisov o ochrane pred požiarmi. Dokumentácia ochrany pred požiarmi bola vypracovaná v súlade s príslušnými predpismi o ochrane pred požiarmi. Dokumentácia je umiestnená na prístupnom mieste a na jednotlivých pracoviskách na viditeľnom a prístupnom mieste.

Školenie zamestnancov o ochrane pred požiarom a odborná príprava požiarnych hliadok boli vykonané technikom požiarnej ochrany v súlade s príslušnými predpismi v určených lehotách. Kontroly požiaro-technických zariadení boli vykonané osobou s odbornou spôsobilosťou a oprávnením, o čom sú vedené záznamy. Hasiace prístroje sú umiestnené v objekte na stanovištiach hasiacich prístrojov. Preventívne protipožiarne prehliadky boli vykonávané v určených lehotách technikom požiarnej ochrany so záznamom v požiarnej knihe. Okrem opatrení na odstránenie zistených nedostatkov uvedených v požiarnej knihe nebolo potrebné prijímať a vykonávať žiadne iné opatrenia. Zo strany Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Levoči bola vykonaná jedna následná protipožiarne kontrola bez zistených nedostatkov.

9 Hlavné skupiny používateľov výstupov organizácie

Používateľom výstupov SKN sú predovšetkým **osoby so zrakovým a iným zdravotným postihnutím**, ktoré sú v dôsledku svojho zdravotného postihnutia nevidiace alebo majú poruchu zrakového alebo iného vnímania textu, ktorá im neumožňuje čítať alebo inak vnímať text v rovnakej miere ako osobe bez takéhoto postihnutia. Sú to aj osoby s fyzickým postihnutím, ktoré im neumožňuje manipulovať text v tlačenej forme tak, aby mohli zamerať svoj zrak na text v rozsahu, ktorý je bežne potrebný na čítanie.

Služby knižnice v hodnotenom období **využilo 1 109 aktívnych používateľov, z toho 307 využívalo aj služby digitálnej knižnice.**

Rozdelenie používateľov podľa jednotlivých kategórií:

- **bežný čitateľ** **952**
- **deti a mládež** **103**
- **organizácia** **34**
- **zamestnanec knižnice** **20**

Verejné knižnice, v ktorých sú zriadené pracoviská poskytujúce služby pre zdravotne postihnutých používateľov, **registrovali viac ako 800 používateľov**. Tieto pracoviská pravidelne zásobujeme cirkulačnými súbormi zvukových dokumentov.

Pozitívne zviditeľňovať knižnicu ako kultúrnu a vzdelávaciu inštitúciu nielen medzi čitateľmi, ale aj širokou verejnosťou sa snažíme aj organizovaním rozličných kultúrno-vzdelávacích podujatí, exkurzií, či prezentáciou našich služieb na rozličných odborných fórach.

SKN má v rámci Slovenska výhradné postavenie na vydávanie časopisov **pre osoby so zrakovým postihnutím**. Napriek tomu, že od roku 2011 bol okruh používateľov rozšírený aj o iné zdravotné postihnutia, časopisy čítajú výhradne nevidiaci a slabozrakí. SKN v súčasnosti vydáva 17 časopisov s rôznou periodicitou, ktorých forma a obsah sú prispôbené schopnostiam, potrebám a nárokom recipientov. Časopisy sú obsahovo vyprofilované a okrem spravodajských a publicistických materiálov obsahujú aj krížovky, kvízy, básne, oznamy, inzeráty a knižné novinky. Na obsahovej tvorbe periodík sa podieľajú okrem redaktorov aj mnohí dopisovatelia z celého Slovenska. Redakcia pri zostavovaní časopisov okrem autorských materiálov využíva aj prevzaté príspevky z viacerých informačných zdrojov. V roku 2017 si **časopisy objednalo 555 predplatiteľov**, čo je o 38 menej oproti predchádzajúcemu roku. Abonentov máme z celého Slovenska, Českej republiky a Srbska. Napriek agitáciám a propagovaniu časopisov pri osobných stretnutiach, na výročných či členských schôdzach Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska alebo pri iných príležitostiach, sa nedarí zvyšovať počet predplatiteľov. Našu čitateľskú základňu tvorí veľa seniorov a starších ľudí, ktorí sú najvernejšími čitateľmi. Žiaľ, ročne ich počet prirodzeným úbytkom klesá a nových, mladých čitateľov nepribúda. O ich záujem sa uchádzame aj propagáciou slepeckých periodík prostredníctvom sociálnej siete Facebook. Napriek všetkému majú slepecké periodiká v živote nevidiacich a slabozrakých

nezastupiteľné miesto, pretože sú jediné, ktoré sa problematike slepeckého hnutia venujú kontinuálne, dôsledne a podrobne. Čitatelia v nich nachádzajú informácie, ktoré žiadne iné médiá neprinášajú pravidelne a do takej hĺbky, aby spĺňali potreby zrakovo postihnutého používateľa.

Významnou skupinou používateľov výstupov SKN sú organizácie reprezentujúce osoby so zdravotným postihnutím, predovšetkým **Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, výchovno-vzdelávacie, kultúrne a ďalšie inštitúcie** (školy, múzeá, galérie, štátne úrady, organizácie verejnej správy a samosprávy atď.) **vyvíjajúce aktivity v prospech zdravotne postihnutých** prostredníctvom služieb a produktov SKN.

10 Zhodnotenie výsledkov kontrol vykonaných kontrolnými orgánmi

V roku 2017 sa v SKN uskutočnili tieto **vonkajšie kontroly**:

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Poprade, referát kontroly vykonal dňa 28. 6. 2017 kontrolu dodržiavania ustanovenia § 55 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – Chránená dielňa a chránené pracovisko. Kontrolou neboli zistené nedostatky.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Poprade, referát kontroly vykonal v čase od 10. 10. 2017 do 7. 11. 2017 finančnú kontrolu na mieste finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu SR a ESF v pomere 15 % : 85 % poskytnutých podľa § 59 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a s ním súvisiacich predpisov zameranej na dodržiavanie vybraných bodov Dohody č. 16/36/059/2 o poskytnutí príspevku na činnosť pracovného asistenta. Finančnou kontrolou na mieste neboli zistené nedostatky.

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Levoči vykonal dňa 11. 9. 2017 následnú protipožiarnu kontrolu zameranú na preverenie splnenia opatrení uložených pri komplexnej protipožiarnej kontrole vykonanej dňa 13. 10. 2016. Kontrola konštatovala splnenie opatrení v celom rozsahu. Pri vykonaní následnej protipožiarnej kontroly neboli zistené žiadne nové nedostatky.

Ministerstvo kultúry SR, odbor kontroly a inšpekcie vykonal v čase od 2. 10. 2017 do 20. 10. 2017 finančnú kontrolu na mieste dodržiavania hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti pri hospodárení s verejnými prostriedkami v roku 2015 a v roku 2016. SKN ako povinná osoba predložila odboru kontroly a inšpekcie MK SR v lehote do 19. 1. 2018 písomný zoznam splnených opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku.

Vnútoraná kontrolná činnosť v organizácii bola zabezpečovaná externým zamestnancom na základe dohody o pracovnej činnosti. Kontrolná činnosť bola realizovaná v súlade so schváleným Plánom kontrolnej činnosti na rok 2017. Finančné kontroly smerovali do oblastí rozpočtovania, správy majetku štátu, účtovníctva atď. Hlavným cieľom kontrolnej činnosti bolo preskúmanie dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov a interných smerníc pri použití verejných financií.

V priebehu roka bolo vykonaných sedem tematických kontrol. O priebehu a výsledkoch kontroly boli spísané záznamy o kontrole. Zistené nedostatky sú riešené pri výkone kontroly, resp. sú prijímané opatrenia na ich odstránenie v nasledujúcich obdobiach. Plnenie týchto opatrení bolo priebežne kontrolované na úrovni vedenia organizácie. Konštatujeme, že prijaté opatrenia vyplývajúce z vnútornej kontrolnej činnosti boli splnené.

11 Záver

Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči plní nezastupiteľnú úlohu v oblasti sprístupňovania informácií osobám so zrakovým a iným zdravotným postihnutím v Slovenskej republike. Túto inkluzívnu, nediskriminačnú službu zabezpečuje sprístupňovaním informácií v alternatívnych formátoch, ktoré sú prístupné pre túto skupinu obyvateľstva ako aj ďalšími aktivitami, ktoré napomáhajú plnému a účinnému zapojeniu zdravotne postihnutých do života spoločnosti na rovnakom základe s ostatnými.

Všetky úlohy, ktoré SKN zabezpečovala v roku 2017 vychádzali z jej poslania a predmetu činnosti definovaného v zriaďovacej listine.

Osobitnú pozornosť sme venovali metodickému poradenstvu pre externé prostredie (úrady, múzeá, galérie, vzdelávacie inštitúcie a pod.) s cieľom zaručiť osobám so zrakovým postihnutím nediskriminačný prístup v oblasti dostupnosti informácií vo verejnej sfére: verejné budovy, verejná doprava, ďalšie oblasti verejného života, dostupnosť informácií v kultúrnej infraštruktúre atď.

V problematike vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím sa SKN v závere roka 2017 na Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky zúčastnila na stretnutí pracovnej skupiny pre zriadenie slovenskej národnej autority Braillovho písma a pre zabezpečenie vytvorenia štandardizovaného slovenského Braillovho písma. Ide o jedno zo záverečných odporúčaní Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím k východiskovej správe Slovenskej republiky k implementácii tohto dohovoru.

S uspokojením očakávame novelu autorského zákona, ktorou bude do našej legislatívy transportovaná európska smernica zabezpečujúca uplatňovanie Marakéšskej zmluvy. Táto zmluva umožní bezplatnú cezhraničnú výmenu diel sprístupnených pre osoby so zrakovým postihnutím a osoby s poruchami čítania, v dôsledku čoho sa zásadne rozšíri ponuka sprístupnenej zahraničnej literatúry potrebnej pre vzdelávanie a zamestnávanie.

Základným predpokladom dlhodobého a progresívneho vývoja inštitúcie pri plnení činností definovaných v zriaďovacej listine je efektívne využívanie ľudských zdrojov. Aj v nasledujúcom období bude dôraz kladený na zdokonaľovanie, dopĺňovanie vedomostí a schopností, kreativnosť a inovatívny prístup odborných zamestnancov pri zabezpečovaní aktivít SKN. Vo väzbe na uvedené, v rámci personálnej politiky zvýšená pozornosť bude venovaná stabilizácii mladých odborných zamestnancov a náležitému finančnému ohodnoteniu zamestnancov predovšetkým v nosných pracovných pozíciách.

V roku 2018 Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči oslávi 70 rokov svojej existencie (pôvodný názov Slovenská slepecká tlač), počas ktorej sa systematickými, pragmatickými a progresívnymi krokmi vyprofilovala na inštitúciu schopnú kooperovať a konkurovať podobným inštitúciám na medzinárodnej úrovni. Naším cieľom bude organizačne pripraviť a zabezpečiť dôstojný priebeh osláv 70. výročia založenia knižnice, reprezentujúci jej históriu, tradície ale i súčasné postavenie v knižnično-informačnom systéme Slovenskej republiky (11. október 2018).

Levoča 19. februára 2018

Ing. František Hasaj
riaditeľ

Správu vypracovali:

PhDr. Mária Bendíková, Mgr. Alena Repaská

Ing. Marián Ferko, Mgr. Gabriela Rerková, Ing. Milan Heimschild, Ing. Ján Meluch

Príloha:

Organizačná schéma Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči

**ORGANIZAČNÁ SCHÉMA
SLOVENSKEJ KNIŽNICE PRE NEVIDIACICH MATEJA HREBENDU V LEVOČI
PLATNÁ K 31. 12. 2017**

